Α. ΤΣΙΝΑΡΙΝ

„ΓΑΕΝΑΧΛΥΣΑ" ΚΕΝ ΚΟΛΧΟΖΝΙΤΣΑ ΕΝ

ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΓΙΝΕΚΙΟΝ ΠΥ ΕΠΕΡΑΝ ΜΕΡΟΣ ΣΟ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΝ ΤΟ ΧΤΙΣΙΜΟΝ ΤΙ ΧΟΡΙ

Μετάφρασι Ι. ΦΟΤΙΑΔΙ

ΕΚΔΟΣΙ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙ"
ΡΟΣΤΟΒ-ΔΟΝ 1931

Ν. ΤΣΙΝΑΡΙΝ

„ΓΑΕΝΑΧΛΥΣΑ" ΚΕΝ ΚΟΛΧΟΖΝΙΤΣΑ ΕΝ

ΙΣΤΟΡΙΑΣ
γινεκίον πυ επέραν μέρος ςο ςοςιαλιςτικον το χτίςιμον τι χορι

Μετάφραςι Ι. ΦΟΤΙΑΔΙ

ΕΚΔΟΣΙ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙ"
ΡΟΣΤΟΒ-ΔΟΝ 1931

Н. Цинарин

НЕ БАБА а КОЛХОЗНИЦА

Перевод Фотиади Ив.

ИЗДАТЕЛЬСТВО „КОММУНИСТИС“

Ростов-Дон 1931

Уполн. Крайлита № 2557 Ст. ф. Б-5 125x176 Тир. 3000

Ростов-Дон, тип. греч. из-ва „Коммунистис“ Зак. 223

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αφτο ι φιλάδα. „Γαεναχλύςα“ κεν κολχόζνιτςα εν ςκοπον έχι να μαθιζ τι πατρακς, τι πετνιακς κε τι ςρετνιακς τι γινεκς πός να δυλὲбνε για το ςοςιαλιςτικον το χτίςιμον τι χορι. Κε το όντι ι γινεκ επορυν κε πρεπ να δυλέβνε για αφτο το ςκοπον, κε ας παν να κεбεζελεέбνε ι ςκοτινι κι ι άμαθι, πυ λέγνε, ότι ι γινέκα κεν ςε θέςιν να καταφερ αγυρίον δυλίας, κε ας πάγνε να γυτυρέбνε κε να εφτάγνε αγιτάτςιαν ι κυλάκ πυ πολεμυν να έχνε με το μέροςατυν τιν γινέκαν τι χορι για τ' ατινέτερα τα τακςικα τα ιντερέςα, κε θέλνατεν γάεναχλυςαν άμαθον κε να μι περνιζ αςιν πολιτικιν. Σο Σοбετικον το κράτος εβρὶυνταν εκατομίρια δυλεφτάδες γινεκ, πυ πέρνε ὲνεργον μέρος ςο ςοςιαλιςτικον το χτίςιμον με μεγάλον ενθυςιαζμον κε με πίςτιν, χορις να φογύνταν τα διςκολίας, ντο απαντυν ςο δρόμονατυν. Αλιθινα παλικάρια γινεκ, νε αςι χόρας τα φαρμακερα τα λόγια κε νε αςα ποςποαζλύκια έχνε ανάνκιν, ανιχτα κε ςερπέςτκα εφτάγνε αγιτάτςιαν για το ςοςιαλιζμον με λόγια κε με έργατα ανάμεςα ςο αγροτικον το λαον.

Ι ριαντςιπιάρενα εκατάλαβεν πλέον, ότι πρεπ με κάθε τρόπον να πολεμα τιν αγραματοςίνιαν κε τιν αμάθιαν, κε ίςτερα αςο νενκαςτικον τι δυλίαν τι ιμέρας οπις κι απομεν κι αςο ςκολίον. Σο μικρον το λαμπόπονατς εμπροςτα κυπιχτα απαν ςο бιбλίον μαθαν τ' αλφαбίτα, το ςιλάбιζμαν, δεβαζ, καταγίνετε με τιν αριθμιτικιν. Ατςαίπκον φένετιατεν, πος τόςα χρόνια έζιςεν ςον κὸζμον, τεα εγνόριζεν κε τιν παραν κε όμος εδιςκολέφκυτον ςε απλα λογαριαζμυς, τα οπία οτόρα φένυνταvατεν πεγνίδια, αφυ έμαθεν πρόςθεςιν, αφέρεςιν, πολαπλαςιαζμον κε διέρέςιν.

Σιχνα πικνα ελεπς ςα χορία ιλικιομέντς γινεκς, πυ ςκοτόνε το κιφάλνατυν κε πολεμυν να μαθάνε απ' εχτίθια τον πίνακαν τυ Πιθαγόρα πέντε ι πέντε ικοςιπέντε εκς ι έκς τριανταεκς κ. τ. λ.

Χιλιάδες ριαντςιπιαρ γινεκ δυλέβνε, για να καλιτερέβνε το αγροτικον νικοκιρίον, πος διλαδι να τερυν κε να πεςλεέβνε τ' αλμεγαδ το βίον, πος να κυλιεργυν το κεπιν, τιν παχτςεν, πος να φιλάτνε τα προτύκτια, για να μι ςέπυνταν, πος να τεριατέβνε καλον ςόι κοςάρας κε άλα πυλερικα, πος να κλαδέβνε, να πιβολίζνε τα καρποφόρα τα δέντρα, για να πέρνε καλον υραζζάι, πος να παςτρέβνε τα βλαβερα τα ζοίφια κ. τ λ.

Ι ραντιπιάρενα εκατάλαβεν πλέον, ότι χορις το κινοτικον τι δυλίαν τι κολχοζι, χορις μάθιςιν, χορις κρυζζόκια, χορις αγρονόμον κε αγρονομικα κύρςα, ι δυλία τι χορι κ' επορι να περ πρόοδον. Κε γι' αφτο θελ να εμπεν ςο κολχοζ, να μαθαν γράματα, να γίνετε ςπετςιαλίςτκα, για να χριςιμεβ περιςότερον ςο νικοκιρίον. Κε αετς πα ς' εμέτερον το Κράι τυ Βορίυ-Καφκάςυ εγυρέφταν χιλιάδες κρυζζόκια, εκςέβαν ςο μέςον τιύτα κολχόζια, όπος τι „Αρτύχινας" ςοττα φάπρικας-ςκολία, απο τα οπία εβγένε ςπυδαζμεν, εγρικιζμεν γινέκ, για τα διάφορα κλάδυς τυ αγροτικυ νικοκιριυ, γινεκ, πυ οργανόνε το νικοκιρίον ςο νέον το υςυλ απαν, πυ βάλνε ςιν παριάτκαν τιν εργαςίαν, πυ εγρικυν να λογαριάζνε κε να δίγνε ςον καθέναν εργάτιν τι κολχοζι πλερομιν κατα κε τιν εργαςίανατ. Αςο κολχοζ τι „Αρτύχινας" φένετε ότι ι ραντςιπιάρενα ι γινέκα πολα πράματα επορι να κατορθον. Εφταν μόνον να θελ κε να έχι επαναςτατικον ενθυςιαζμον ςιν καρδίανατς, κε ατότε τα έριμα κε τα κατάκςερα τ' αγροτόπια κλόθιατα ςε βερκιλία κεπία κε παχτςέδες κε τα τςαμυρόχτιςτα κε τ'απάκια τα καλίβια εφτάγιατα πετρόχτιςτα κονάκια.

Διαβάζοντας αφτο τι φιλάδαν ο καθένας κανεβ κε εγρικα, ότι με το τίμιον το χολε- χτιβικον τιν εργαςίαν κατορθόνταν μεγάλα πράματα τα οπία ο μονονικοκιρτς όςον κιαν πολεμα κε ςκοτότε κ' επορι να καταφερ με κανέναν τρόπον.

Παράδιγμαν ας πέρομε τι Νεδίλκαν τίναν ι χορετ εχόρτςαν αγρουπολιομότςεναν, μόνον κε μόνον για να τερυν το ςείρνατς κε να εβγάλνε τ' όνομανατς. Κε όμος ατε αετς εκατάφερεν τι δυλίαν, όςτε, όλον το χορίον να τιμάτεν κε να εφτάγιατεν ιπόλιπςιν για τιν κάμαςιν κε τιν εγρικοςίνιανατς ςιν εφαρμογιν τυ αγρομίνιμυμ. Ι Νεδίλκα ς' όλια τα νικοκιρία επρόφτανεν, εγρίκανεν να καντυρεб κε να φερ ςο ίςον τι ςτράταν όχι μόνον τι γινεκς, αλα κε τ' αγυρτς, κε με τι γνόςινατς επερίςεπςεν το υραζζάι για όλα τα νικοκιρία. Ι Νεδίλκα επίςτεβεν εςς κ' ενκίλιαν ςιν επιτιχίαν κε πςέφτρια κ' εκςέβεν. Ι ριαντςιπιαρ-αγυρ, γινεκ-ίδαν με τ' ομάτιατυν τιν πρόοδον κε το όφελος ντο εδόκενατς ι Νεδίλκα κ' έκοπςαν τι λαλίανατυν, εφέκαν τα κεβεζελύκια κε τα ποςςποαζλύκιατυν. Παραν κ' επίκεν κε τι κυλακίον ι αγιτάτςια, πυ επολέμεςαν να προζβάλνε τιν Νεδίλκαν, να εβγάλνε τ' όνομανατς, για να κρόγνε τεκςιρετ ςι δυλίανατς.

Αλο παράδιγμαν έχομε τι Φεδόραβναν, πυ οργάνοςεν ι ίδια κολχοζ. Αφτε ι γινέκα απο μικρέςα ίχεν οργανοτικα ικανότιτας αν κέτον όμος ι ςοβετικι κιβέρνιςι, αφτα τα ικανότιτας κανις κι θα έκςερνενατα κι ύτε ι ίδια θα ίςςεν χαπαρ πόςον ακςιζ, κε ντο καλα έργατα επορι να καταφερ. Αςι Φεδόροβναν κες εγρικύμε ντο οργανοτικα ικονότιτας κε ντο άκςιι ανθροπ για το χτίςιμον τυ ςοςιαλιζμυ εβρίυνταν ανάμεςα ςα μάζας τι χορι.

Πολι αραέβνε με πίον τρόπον να γλιτόνε αςο μοναχοικοκιριακον το νικοκιρίον, το οπίον άναβα ντο χριάςςκετε πολα κόπυς, ταχοτ πα κι δι ςα κόπυς κεριαν. Εκατοντάδες κε χιλιάδες γινεκς έχομε, πυ αφ' εαφτύατυν έβραν το δρόμον κε με λόγια κε έργατα αποδίκνε το όφελος τι κολχοζι ςο κλόςιμον τυ νικοκιρίυ ςο μιχανοπιιμένον το ςχέδιον απαν.

Ι ριαντςιπιάρενα όταν θα δεβαζ αφτο τι φιλάδαν θα κανεβ ότι καλίτερον κε ςιφερότερον εν να ζι ςο κολχοζ, διότι με αφτον τον τρόπον τα βαρέα κε τα ανόφελα τα δυλίας,

ντο επίνεν υς ατόρα μοναςςέςα. θα γίνταν εφκολότερα κε ςιφερότερα, επιδι το κολχοζ θα έχι τα γιάςλι, τα πεδικα τα κίπυς, το κινον μαγιρίον, το κινον πλιςταρίον κ.τ.λ. Μιλιόνια δυλίας, λαφρα κε βαρέα, ντο έτον ιποχρεομέντςα να εφτάι όλια ι μοναχοικοκίρενα ι γινέκα ςο κολχοζ οργανύνταν κε διαμιαριάυνταν με τιύτον τρόπον, όςτε καθένας γινέκα να εφτάι έναν ίδος εργαςίαν κατα τιν δίναμιν κε τιν εγρικοςίνιανατς.

Αφτο τι φιλάδαν πρεπ να δεβάζνατο ολ ι γινεκ τι χορι, για να εγρικυν κε να κανέβνε το ότι πρεπ για το ςιφέρονατυν, να κλόςκυνταν ςο νέον, ςο ςοςιαλιςτικον τι ζοιν.

Φ. ΠΑΝΚΡΑΤΟΒΑ

ΓΑΕΝΑΧΛΥΣΑ ΚΙΜΕ, ΚΟΛΧΟΖΝΙΤΣΑ ΙΜΕ.

Ι στανίτσα Σςκύρινςκαγια γυρέφκετε ςο νέον το ςχέδιον απαν,τα τράχτορ νίχταν ιμέραν δυλέδνε ςα χόματα.

Απες ςι στανίτςαν απο βραδις, υς τα πετινολάλια εκςακολυθυν ςινεδριάςις ςα κδαρτάλια, ςο ςελςοδετ, ςιν ιζπα-τςιτάλνιαν.

Εθαρις κε μελεςοναρ εγέντον ι Σςκύρινςκαγια.

Νέον μεγάλον κολχοζ γυρέφκετε.

Κε τ'όνομαθε „Μαγιακ ςοτςιαλίζμα".

Ολα τ'οςπίτια τι στανίτςας θα εμπένε ςο κολχοζ, ίςαμε δίο χιλιάδες νικοκιρία. Το κολχοζ αςιν ιμέραν ςιν ιμέραν προοδεδ, λανκεδ κε πάι.

Σι ςελςοδετι τιν κάμαραν, όπυ ςινεδριαζ ι πραδλένια τι κολχοζι, εμπένε κε εδγένε άμον μελεςίδια ι ριαντςιπιαρ. Εθαρις κε ςσταπ τι κολεχτιδιζάτςιας εγέντον ι κάμαρα.

Γυλάμια, γυλάμια κυδαλυν τα ςπιςόκια τι χορετίον, πυ θέλνε να εμπένε ςο κολχοζ. Ερχυνταν κε μονονικοκιρ, πυ ιμέρας κε νίχτας ενύντςαν κ'επενύντςαν, κιαςόλον ίςτερα αποφάςιςαν να εμπένε ςο κολχοζ.

Κάπυ κάπυ εμπεν απες κε κάπιος τιαδιακιανλις ςυμον ςο τραπεζ κε με πςιλον λαλόπον λέι.

— Τοδάριςςι, παρακαλο, εμεν νεδζίςτεμε αςο ςπιςοκ τι κολχοζι.

— Κε γιατι νέπρε;—εροτυν ι κολχόζνικι.

— Κιαρ ντ'εκςερο; Κιαρ λέγνε αν εμπεντς ςο

κολχοζ τ'άλογας πα άλο τεςα κιν, κε ι χάτας πα τεςον κεν, το χτίνος πα τεςον κεν, ο μυχτερος πα τεςον κεν, ι κοςάρας πα τεςον κεν. Βαρανάγαταρ τι γαρις πα θα πέρνε αςα ςςέριας! . . . .

— Νέπρε, κ'εςι πα πος πιςτεφς αγίκα τρελαμάδας;!

— Τςέκςερ! Το τογριν εγο πα ακλυμ ςαρμαζ, άμα ι γαρ'μ ετιαςτικλιάεπςεν ατα τα λόγια, τςίνκι αςον ποπαν έκςενατα κι αςι μιζοτερτς πα. Κι ατόρα φίλε, παρακαλο, νεβζίςτε τ'όνομαμ αςο σπίςοκ τι κολχοζι.

Ενοίτε, τ'αγικς τι ςςυφελίδας, πυ ο νύςατυν κι κοφτ εβγάλνατς αςο κολχοζ, επιδις κε εκςέρνε πος αςα δίο τρία ιμέρας το πολα αςέναν εβδομάδαν κ'ίςτερα ι ίδιι θα έρχυν παρακαλυν να πέρνατς ςο κολχοζ.

Επιτα αγίκα μαρτυβάλια πςέματα για το κολχοζ όχι μόνον ςιν Σςκύρινςκαγιαν, αλα κε ς'άλα τα χορία κε τα ςτανίτςας τυ Κράι ποςςποαζλαέβνε ι κυλακ ι ποτκυλάτςνικι. Εγο ο ίδιον με τ'οτίαμ έκςατα ςςίλια βέρςτια μακρα αςιν Σςκύρινςκαγιαν.

Το ότι „ι γαρίδες θα ιν τολόνον" ατο λένατο κε ςι Σταβρύπολις τα χορια κε ςε πολα άλα μέρι.

Κιαμ τ'άλο κι κςέρετε; Σι ςτανίτςαν τι Σταβρύπολις, τι Σταρομάρεβςκαγιαν εβρίετε το κολχοζ „Γιγαντ" ς'όνομαν τυ ς. Στάλιν. Σ'αφτο τι ςτανίτςαν ι τυςςμαν τι κολχοζι, άναβα τάλα τα πςέματα εκςένκαν ςο μειταν κ'έναν άλο μαρτυβαλ, πος τάχατες το κολχοζ εδόκεν ζακαζ για έναν γεργαν μάκρος ςςίλια αρςςίνα για να κίνταν εκιαφκα ςιντάραγα αγυρ κε γαρίδες τι κολχοζι.

Αλυ πα λέγνε, ότι τι κολχοζνικίον τα πεδία θα πέρνατα αςα ςςέριατυν κε έναν ςορον τέτια ανοιςίας κε μαρτυβάλια. Εμας αφτα τα πςέματα κ'ενδιαφέρνεμας τόςον,

όςον ι πιγίατυν, πίος ίνε διλαδι εκιν, πυ εβγάλνατα ςο μειταν. Σο Στάβροπολ εχτάλέβςαμε, εκςένκαμε, έδραμε τιν πιγιν.

Δίο αδέλφια ίν εκι, ι δι πα κυλακ, λιςςέντςι, πυ να τρόνε το κολχοζ κι χορτάζνε, κε πυ να επόρναν όλτς τι κολχόζνικυς ς'έναν ποτιρ νερον θα εφύρκιζαν. Τ'ατινέτερον ι δυλία ντο εν; Αναμένε το ριαντςιπιαρ να εβγεν να πάι ςο χοραφ κι ατιν αμαν ςιν γινέκανατ. Αρχινυν κε λέγνε κε κλέγνε κε παραπονίυνταν κε τιζέβνε έναν ςορον υραδιάτκα πςέματα „θα πέρνε τα πεδίαςυν, θα τςιλιάζνεςας με τι χόρας τ'αγυρτς αφκα ςο ςςιλιάρςςινον το γεργαν, θα κολατίυςνε". Φοβερίζνατς με τι δεφτέραν παρυςίαν, με τ'αντίχριςτυ το πετςιατ κε με ςςίλια λογιον άλα πςέματα, πυ νέ άκραν έχνε κε νέ μέςιν. Ο κυλάκς πονιρον, αφοριζμένον πλάζμαν εν. Ο ςκοπόςατ όλον να χαλαν, ν'αδινατιζ το κολχοζ, ντο κρύι τεκςιρετ ςιν δυλίανατ. Ο κυλακς τι ςςοραδίον κε τι πετνιακίον τα χόματα καματιζ κε δεν άλιμαν κε το κολχοζ, πυ γυρταρεβ αςα ςςέριατ τι πετνιακς κε τι ςςοράδες, πός να μι εν ο πρότον ο τυςςμάνον; Ι μπατρακ ακριβα κοςτίζνε κι ο κυλακς καματιζ πατιχαβαν ςχεδον τι πετνιακς κε τι ςςοράδες ςι ςποραν κε ςο τςακέλιζμαν κε ς'όλια τα δυλίας. Κ'έρτε το κολχοζ κ'ελεφτερον κε τον πετνιακ κε τιν ςςόραν κε δίατς όλα τα δικεόματα. Ερεθίςκετε,γυτυρεβ ο κυλακς κε με όλα τα ατιμίας κε τα πςέματα πολεμα να χαλαν το έργον τι κολχοζι.

Διάβολος αναθεματιζμένος, αχόρταςτος λίκος, τερι πυ εν το ζαπύνκον το μέρος κ'επεκι αρπαζ. Τιν προπαγάνδανατ εφτάι ανάμεςα ς' αγράματυς, ςι ςκοτινυς τι γινεκς

κε τι πατράτςκες. Με τα ίδια τα τερτίπια ο κυλακς δυλεβ κε ςι Σταρο-Μαρίεφκαν κε ςιν Σςκύρινςκαγιαν κε ς'όλα τα στανίτςας κε τα χορία τυ κράι, όπυ εβρίυνταν κολχόζια.

Δυλεβ ο κυλακς, τύλα κι ςτεκ κε κάποτε καντςαλαεβ τι ςκοτινυς κε τι τιαβιακιανλίδες, εβγάλιατς ασι στράταν κε κλόθιατς ς'ατον μερέαν.

Σι Σςκύρινκαν τι κυλακίον τ'ατιμίας κε τα προστιχίας εβγάλιατα ςιν αςςκεριαν ι Φεδόροβα.

Ι Φεδόροβα έν πετνιάτςκα, γινέκα Κραςνοαρμέιτςυ. Πολα κερον εδύλεπςεν πατράτςκα κε πολα ίδεν κε ιπόφερεν ςα 40 χρόνια τι ζοίςατς.

Ενθιμάτε ντο έςιρεν ςα νεότιτας κε αχλαεβ ι μάρςα ι Φεδόροβα. „Αχ κε να εμ νέιςα, αχ κε να εγίνυντον να εφτάγνεμε ςκίτκαν εκαν δέκα ίκος χρόνια“! Μαςχαρεφτα λέι κάποτε. „Μόςε ςα ναλόκια ι κιβέρνιςι εφτάιμε ςκίτκαν, ςιν στραχόφκαν εφτάιμε ςκίτκαν, τεα να εγίνυτον κε ςα χρόνια ςκίτκαν. Ολος διόλυ διαφορετικον ζοιν θα εζίνα, κι θα ιποφέρνα εκίνα τα τραβάλια κε τα βάςανα, ντο έρθαν ςο κιφάλιμ ςι νεότιταμ“.

Ι Φεδόροβα ατόρα κολχόζνιτςα εν.

Κε τι κυλακς τι στανίτςας ατε κρύι απαν ςο μυντςυρ κ'εβγαλ ςο μειταν τα πςέματα κε τ' ατιμίαςατυν. Λόγια μονάχον κεςς ι Φεδόροβα. Σιν προπαγάνδανατς τ'ατινες τι ζοιν το παλεον κε το νέον φερ παράδιγμαν, εκςιςτοριζ τα παλεα, ντο ςςκιλ ζοιν εζίναν εφτοςςι ι χορετ κε φερ κε παραβάλιατο με το ςιμερνον τι ζοιν ςα κολχόζια. Κε π'ακύγνατεν κανέβνε κε ι προπαγάνδατς έχι πρόοδον. Ετον κερος πυ ι Φεδόροβα πα μαναςςέςα έκλοθεν το νικοκιρίονατς. Λέι πός εμαβροζίνεν. Ι ίδια άλογον κίςςεν κε το χόμανατς κομάτια κομάτια εδίνεν τι κυλακς.

Ντό κερυς έςαν εκίνα!

Εφτοςςι αςόλον ίςτερα θα έλαμναν, αςόλον ίςτερα θα εςπέρναν. Θα εθέριζαν κε θα ελόνιζαν κυτς κε μυτς. Κε όζνα θα επέρναν το ανάλογονατυν, ντό ίχαν να ιποφέρνε. Ντο εδύλεβεν αμον γιαςιρ, ςι κυλακ τα χοράφια, ι Φεδόροβα ατο πολα τιαρτ κ' επίνενατο, διότι καματερέςα εν κε αςιν δυλίαν κι φεβ. Τα τραβάλια όμος ντο εςίρνεν κε τα νενκαςίας, όςπυ να περ το μερτικόνατς, ατα καμίαν κι αναςπαλ.

— Επςαλάφανες το δίκεος, επαρακάλνες, τίποτε. Απ' έναν πυτ, απ' ίμςον πυτ, κε δέβα κέλα. Με τον κυλακ τον Σεργίενκο ερύκςα κε ςα ςύτια . . . Κ' εθαρίτεν αςο ςυτ πα κατ' έβγενεν; Τα ςύτια πα με τ' εκινυς εςίρναν κ' ι ποπάδες πα κε ι κιβέρνιςι.

Ατόρα;

Ατόρα ατε ι πατράτςκα „κιρία" εν. Αδα ςα ιμέρες αςο κολχοζ ι ίδιι έςτιλανατεν ς' οςπιτ το μερτικόνατς, εφκέροςανατο ι ίδιι, όπύ έδικςενατς ι γρεα ι μάνατς. Σιν αβλιν εςτίβακςαν το χορταρ κε τ'αςςίρνατς κςαν ι ίδιι.

Ι Φεδόροβα ζατι ς' οςπιτ πα κέτον.

Ε, για πέτε-με αφτο κεν μεγάλον διαφοραν, αφτο κεν μεγάλον εφκολία κε όφελος.

Κε πος γίνετε αφτο;

Γίνετε, διότι ςο κολχοζ ο καθένας περ τόςον όςον δικεύτε να περ. Ι Φεδόροβα εδύλεπςεν τόςον όςον ος τςλένος τι κολχοζι έπρεπεν να δυλεβ, ύτε περιςότερον ύτε ολιγότερον ας αλτς, κε κατα κε τιν εργαςίανατς, πρεπ να περ, κε το δίκεονατς.

Σο κολχοζ ι Φεδόροβα εδύλεπςεν καλα κε μαχιτικα.

— Μιαερ ατο πα δυλίαν εν;-λέι ςίτια γελα ι Φεδόροβα..—Ατο δυλίαν κεν, ατο κέιφ εν. Εμας ζατι τι γινεκς ςα βαρέα τα δυλίας κι βάλνεμας. Τι διζαλίςτρες πα βάλνε ς' αγίκον δυλίαν, που να επορυν κε το μορον πα να έχνε ςο γιάνατυν· ολίγον τρανα ντο ιν τα μορα κε κι διζάνε, εκίνα πα ι μανάδεςατυν αφίνατα ςα γιάςλι. Τα γιάςλις τι κολχοζι εν το πλέον μεγαλίτερον ι επιτιχία, το οπίον κατόρθοςεν να οργάνον ι κολχόζνιτςα. Σα γιάςλις τα μορα έχνε πάντα ταχτικον τέρεμαν· με τον κερον φάζνε, με τον κερον ποτίζνατα με τον κερον πέζνε με τ' ατα, με τον κερον κιμίζνατα. Αλο κι κέυνταν αφκα ςον ίλεν κι τςερίυν κε τςερπίυνταν ς' αχάντια κε ςα καφύλια, κ' εφτάγνε ατακςίας κε ζεμίας, όπος εγίνυντον άλοτε, όνταν κίχαν κανέναν να τερίατα, όνταν ι γονέατυν εγίνυςαν ςι δυλίαν κε ατα πα εφίναν ςι τίχις το έλεος.

Τιχένε όμος κε αγίκα περιςτάςις, όπος λ.χ. τιν άνικςιν ςο κολχοζ „Σεβερνι Καφκας" όπυ εδύλεβεν οφέτος ι Φεδόροβα, όπυ κίχαν μέρος ν' αφίνε τα μορα. Να' επίκαν ι γινεκ; Εχόρτςαν απανάμεςατυν ίναν επίκανατεν βοιθον για τα μορα.

Ενοίτε ατε άλο δυλιαν κ' επίνεν κε όμος ςο μίραγμαν κ' εκα ατεν πα εδόκαν, όςον επίραν εκιν που εδύλεβαν ςα δίςκολα τα δυλίας. Εκς άλυ ι γινεκ που εδύλεβαν ςα έφκολα τα δυλίας, —ίπαμε ςα βαρέα τα δυλίας τι γινεκς κι βάλνε— μερκον επέραν όχι ολιγότερον ας αγυρτς, που επίναν τα δίςκολα τα δυλίας.

Για τι γινεκς που ςα κοντα θα κίνταν, τα κολχόζια έχνε άλο κανονιζμον. Τι ένκιυς τι γινεκς ελεφτερόνατς αςι δυλίαν 20 ιμέρας πριν αςι γέναν κε 20 ιμέρας

ίςτερα αςι γέναν. Για αφτα τα 40 ιμέρες ι γινέκα εν ιποχρεομέντςα να δυλεβ μόνον 20 ιμέρας, ίςτερα αφυ γίνετε καλα.

Αφτο πα έναν μεγάλον βοίθια εν για τιν γινέκαν.

Πύ θα έλεπεν ι-καιμέντςα ι ριαντςιπιάρενα ι γινέκα αγίκα εφχολίας ςο παλεον τον κερον τι τςαρικις κιβέρνιςις;

Ατόρα κι' ατόρα, ας εν καλα ι ςοβετικι κιβέρνιςι, ι γινεκ πα ένικςαν ομάτια κε ίδαν φος κι ιμέραν. Κι ατόρα πα όχι ολ! Ι γρεάδες μάβρα κι άχαρα επέραξαν όλον τι ζοίνατυν.

Κι για αφτο κε ι Φεδόροβα αναςτεναζ κάποτε απο βαθέα, διότι ι καλοζοία έτιχενατεν ςα ςεράντα χρόνια απαν, κ' έφταγιατο τιαρτ πος κεν ίκος χρονον, για να ςςέρετε το αλιθινον το ςοςιαλιςτικον τι ζοιν.

Ομιλα για το προτιζνον τι ζοίνατς ι Φεδόροβα, ομιλα κε για το ίςιχον το τοριζνον τι ζοίνατς ςο κολχοζ, εβγαλ ςο μέςον τα τερτίπια τι κυλακ κε τα πςέματα κι αετς πα φοτιζ το νυν τι γαεναχλιδίον κε ςκοτινον τι γινεκίον κε τραβατς ςο κολχοζ.

Κε αφυ λέι τα παλεα κε ΐςτοριζ όλια τα βάςανα κε τα τραβάλια ντο ιπεφέρναν ι γινεκ, φερ ςο μέςον κε το ςιμερινον τι ζοιν τιν γινέκας ςο μονονικοχιριακον το χοζιάιςτβον.

Πίος γινέκα ριαντςιπιάρενα κι κςερ ντο νενκαςίας κε ντο ςκυτύρας αναμένατεν κάθε καλοκερ κι άνικςιν; Προι προι, νίχτα ακόμαν, προτυ να ςκύτε αςο κρεβατ άντραςατς, ι γινέκα πρεπ ν' αφτ το τςακ, ν' αλμέι το χτίνον, να λαλίατο ςον τςοπάνον, να ιλιζ το γάλαν, να κατιβάζιατο ςο κρίον το πατβαλ κε να ετιμαζ το πυρνεζνόν κε το μεςιμερνον το φαγιν τ' αγυρίον, για

να ιν χαζίρια ονταν θα γοςεϐ τ' αλογα κε θα πάι ςο χοραφ για το θέρος αντραςατς. Κάποτε ι γινέκα εν ανανκαζμέντςα ίςτερα απ' αφτα τα δυλίας ςο χοραφ πα να παι με τον αγυρον.

Κε ςιν ςτέπαν ι γινέκα οπις κι απομεν έναν κ' έναν με τον αγυρον θεριζ τυρμυχιαζ φορτον.

Κι αςο ϐράδον όνταν ο άγυρον νιςταγμένος καπνιζ το ιςτερνον το παπιροζ, ι γινέκα εν ιποχρεομέντςα να ετιμαζ τςατςία κε κςίλα, για τ' άλο τον πυρνον, να ςιγιριζ, να φαζ κε να κιμιζ τα πεδία, να νυνιζ, ντό θα μαγερεϐ άϐριον, ντό θ' αγοραζ, κε ντό θα δανίςςκετε αςιν γιτονίαν. Κιαν τ' άλο τιν ιμέραν εν έκςεργος, για Κιριακι, πρεπ να πλιν, να ςιλεϐ κε να παςτρεϐ κε τιν χάταν . . .

Ι γινέκα καταντα μιχανι, ποζυτςιαν, ςςίλια λογιον δυλίας μικρα κε μέγαλα ςτιϐάυν κάθαν ιμέραν ςο κιφάλνατς . . . Κιαν απο μικροθέας κεν ςινιθιζμέντςα κε κ' εφτάι πολα χρόνια πραχτικιν, ζατι ατα τα δυλίας για θα παλαλόνατεν, για παρόρας κε παραζάμανα θα θανατόνατεν. Κε το κιριότερον ατα τ' οςπιτι τα δυλίας ςο μαχπυλ πα κιν κε κι λογαριάςκυνταν . . .

Αετς μι εν κε ςο κολχοζ;

Αδακα τι Φεδόροϐας ι γλόςα αποτιλίετε

— Οχι, πςςιμ, ςο κολχοζ αετς κεν . . .

Σο κολχοζ αετς κεν, διότι το πρότον κε κιριότερον τα περιςότερα κε τα ϐαρέα τα δυλίας εφτάγιατα ι μιχανι.

Σο κολχόζνατς ι Φεδόροϐα, εδυλεπςεν 69 ιμέρας αςον Μαρτ ος τον Οχτόϐριον. Σ' ιμπςον χρόνον απες απαν αφκα ας λογαριάζοματα ςτρονκιλον λογαριαζμον

70 ιμέρας, διλαδι τρία μίνας, όνταν κρύομε απαν κε τα πράζνικα. Κι' ατο πα πολα εν, επιδις κε ι Φεδόροβα έχι τ' οςπίτνατς διο νετρυτοςποςόπνις . . . Αν εδύλεβαν κε ι τρι τότε ο καθέναςατυν θα εδύλεβεν ς' ιμπςον το χρόνον απες μόνον 25 ιμέρας . . διλαδι ολιγότερον απο έναν μίναν . . .

Πος γίνετε ι δυλία ςα κολχόζια, πίος κε πότε πρεπ να πάγνε ςι δυλίαν; . . .

Ατο πα ςιν εντέλιαν ας λέιςαςατο ι Φεδόραβα . . .

Πύ δυλίαν πρεπ να πάι ο καθένας, ατο διορίζνατο κατα κε το παραγογικον πλάνον τι κολχοζι. Για το κάθε δυλίαν οργανύνταν πριγάτας κε ο πριγατίρον κανονιζ ςα πίον δυλίαν θα δυλεβ ο καθένας. Εδιόρτςανεςε να πας ςο τάδε τι δυλίαν, θα πας, οπις ν'απομεντς για να ζυκακεφς αδα κι ακι κι γίνετε, εχτος αν ίςε άροςτος, για έχις κατι άλο ςοβαρον ετίαν. Για το νοπρανλυκ για τιν οκνίαν, δίγνεςε τςεζαν κε κάποτε ςίρνεςε εκς κι αςο κολχοζ . . .

Σι κοκι τον κερον, προ πάντον ςο θέριζμαν κε ςο τοπλάεμαν απαν, αν τα χοράφια ιν μακρα, ι δυλεφτάδες μένε εκι για κάμποσα ιμέρας. Εκι κιμύνταν εκι μαριέβνε εκι τρόγνε κε το πυρνεζνον, το μεςιμερνον κε το βραδιζνον το φαγίνατυν. Αν τα χοράφια ίνε ςυμα ςιν ςτανίτςαν τότε μόνον το μεςιμερνον κιντιινλυκ τρόγνε εκι κε το πυρνεζνον κε το βραδιζνον ς' οςπίτιατυν . . .

Ι γινεκ ακύγνε τα λόγια τι Φεδόροβας κε ςςιαςέβνε...

Μόςε, Φεδόροβα, εςι άμον ντο λες δίο τρία μίνας θα δυλέβομε το χρόνον. Κιαμ τ'άλα ντο θ'εφτάμε;

Ι Φεδόροβα ατυκα πα τιν απάντιςιν χαζιρ έςςιατο.

— Νεκυτςι, --λέι,—για πέμε γράματα εκςερτς; Βέβεα κι κςέρτς.

Αρ ςο κολχοζ γράματα πα θα μαθίζομεςε. Κε βέβεα θα μαθίζομεςε γιατι κολχοζνιτςα ντο λες εςι κεν έναν αγιν ογιν πράμαν. Ι κολχοζνιτςα κεν ι παλεέςα ι γάεναχλυςα, άπορος ι μαμάλα ι γινέκα. Ι κολχοζνιτςα αςόλια πρέπ να εκςερ, γράματα πα πρεπ να εκςερ, γιατι ατε ι δύλα κ' ι πατςιαύρα τ' οςπιτι αφυ κεν, ατε δυλέφτρα, οπςςέςτβενιτςα εν, οπος τον άγυρον, κε ς' όλια τα ιποθέςις κε τα δυλίας τι κολχοζι πρεπ να ταράετε . . .

Ομιλα γνοςτικα λόγια ι Φεδόροβα, απλον κε ςερεβ κ' ι γινεκ ι ςκοτινι κ' ι μαζλυμ, πυ ακύγνατεν, ανίγυνταν τα ομάτιατυν, εγρικυν πος ατιν πα ίνε άνθροπι κε πος ςο ςςέρνατυν εν να βάλνε ςο δρόμον τα κολχόζια κε να καλιτερέβνε τι ζοιν τ' ατινέτερον κε τι πεδίατυν.

— Οςον για το ολίγον τι δυλίαν,-εκςακολυθα ι Φεδόροβα, — ατο ςιν αρχιν τι κολχοζι αετς θα εκςακολυθα κε παι ενόςο τα κολχόζια ίνε ακόμα εφτοχα κε κέχνε κεντι τ' ατινέτερα ζαβότια, φέρμας για τα χτίνια, ορνιθοτροφία κε τα παρομια. Με τον κερον ςιντέκνιςα, ατα πα θα έχομε κε κιάλα πολα κε όλια μαθεματικα κε με τιν τέχνιν. Ατότε εςι πα κι εγο πα κε ολ ι γινεκ θέλοντας κε μι πα πρεπ να μαθάνομε πος να πεςλεέβομε νέμπςικα χτίνια πός να φιλάτομε τα κοςάρας κε τ' άλα τα πυλερικα, πός να τεριατέβομε τα Ιορκςςίρςκι τα μυχτερύδια. Ατα όλα, πςιμ, μάθιςιν κε τέχνιν θέλνε, επιδις κε το χαιβαν πα καλον τέρεμαν κεκαλον πεςλέεμαν χριάςςκετε, για να δι περιςον ταχοτ.. Ατότες, ρίζαμ Δεςπινι εςι κ' εγο κε όλεμυν θα δυλέβομε κε περιςότερον, όχι βέβεα, όπος δυλέβομε

ςα μοναχονικοκιρία νίχταν ιμεραν κι ο χρόνον δόδεκα μίνας, αλα κε όχι κε δίο κε τρία μόνον όπος γίνετε ςιν αρχιν ςα κολχόζια.

Εργατ ςα ζαβότια δυλέβνε ι περιςότερι εφτα όρας τιν ιμέραν, εμις ςα κολχόζια όνταν οργανύνταν όπος πρεπ, θα δυλέβομε εκς ορας τιν ιμέραν. Κε το κιριότερον, νέκυτςι ντο θα εμπεντς ς' ανθροπίον τι ςιραν κε κι θα κλόςςκεςε κοτςαλέα, άμον ποζυτςιαν αςον πυρνον ος το βράδον ςα κόπρια κε ςα χυςςκία αναμετακςι χορις αςι δυλίας να εβγεν κανέναν όφελος. Σο κολχοζ θα δυλεβς άμον άνθροπος κε τι χτίνις κε τι κοςάρας, πα το τοχοτ όλος διόλυ διαφορετικον θα εν...

Γιριζ απιςςκες ςο χορίον ι Φεδόροβα, ελεπ ενάν τςιτάμκον κοςάραν. Κλόςςκετε ςον ςαγαπίναθε μερέαν.

—Νέκυτςι, αγύτα τι κοςάραςις τα χάλια ντό ιν;

—Γυρπαντς, Φεδόροβα, ι κοςάρα κατιγορίαν κεςς, εγο κι τερόατεν κι φάζατεν.

—Κι φάιςατεν; Εμορφόν δυλίαν κε κεντρέπεςε κε λέςατο. Νέκυτςι, για πέμε πόςα κοςάρας έις;

—Τςέκςερ; εκαν δέκα ίκος θα ιν.

—Κε πόςα οβα περτς κάθαν ιμέραν;

—Μόςε κια μιαερ μετρόατα. Απαν αφχα εκαν πέντε εκς.

—Αφιαρυμ κε κατι λέςμε εφόρτοςες τον πετινον τι ςερμιαν. Νέκυτςι το τογριν ι κοςάρα κάθαν ιμέραν πρεπ να οβαζ, εγρίκςες; Οχι πέντε, αλα ίκος οβα πρεπ να περτς κάθαν ιμέραν. Τα ίκος οβα ςιν ποτρεπίλοφκαν εφτάνε δίο ρύβλια. Το μίναν εν αζι ας'οβα πρεπ να περτς πενίντα μανάτια. Κε ςο κολχοζ αν τα κοςάρια θα έχνε καλον τέρεμαν θα εν κιάλο καλίον, επιδις κε

τα οδα θα γίνταν τράμπαν με τιν πραγματίαν θα δις οδα, θα περτς πασμαν, μυςλίναν, ςατίναν...

—Πυν κε τα κοςάραςιμ να εγέναναν πασμαν κε ςατίναν...

—Γιαγμα γιοκ! φαγιν κι φάιςατα κε ςατίνας φιστάνια αραεφς να γενύνε; Πελαγία, το πυλόπομ, ι κοςάρα με το εν χαιδαν, ατο πα έχι, τα τιακλίφιαθε. Καλον πινες θελ κε καλον τέρεμαν για να δίςε πασμάδας κε μυςλίναν. Κιατα τα καλά πινέςια κε τα καλοτερεμένα ςο μοναχονικοκιρίον κι γίνταν, ατα το κολχοζ μόνον επορι κε πετςιαρέδςατα. Εκςες το πυλιμ;...

Ακύι ατα τα λόγια ι Πελαγία, ακύιατα ι Δεςπινι, ολ τι χορι ι γινεκ. Ατε πα άνθροπος εν, ατε πα τιν καλοζοίαν αγαπα...

Κλόςςκετε αςι δυλίαν απο δραδις άντραςατς, αρχινάτον.

—Πε εριφ δέδα κε ςι γραφτ ςο κολχοζ, κ'ελέπς ολ γράφκυνταν.

—Νέκυτςι, έλα ςον εαφτος! εςι κίςε πυ οπςε εμπριμέραν εδλαςτίμανες το κολχοζ κε έλεες πος θάδγαλτς τ'ομάτιαμ, αν θα γράφκυμε; Εγο ατόρα εντρέπυμε να φένυμε εκες.

Ι γαρι επέρεν φοτίαν.

— Νε, τύλγαρε, νε αδαναχ να λέγοςε κε ςι εμεν ντέκυες; Ας έλεγες, ας εκαντύρεδεςμε. Εγο γάεναχλυςα γινέκα εκομπέθα, ίπαςε κι θέλο το κόλχοζ. Κε ςι ας εμεν κιάλο γαρι, „Κιαρ αν κι θελτς, ας πάγο νεδζίνο τιν ιπογραφιμ"... Ας εν καλα κςαν ι Φεδόροδα πυ ένικςεν τ'ομάτιαμυν.

Τςαφιζ κι αποτςαφιζ τιν κοτίλανατ εριφς. Βλαςτιμα τι γαρίνατ, βλαςτιμα περιςότερον ατος ατον. Ατε γαρι κε κεγρικα, εκαντύρεπςαν, επίραν το νύτατς ι κυλακ. Κι'ατος, τεαςι άγυρος, αντι να λέι κε να καντυρεβ τι γινέκαν-ατ, πάι κε νεβζίετε αςο ςπίςοκ τι κολχοζι. Ομνι κε ορκίςςκετε, πος άλο ςι γαρίνατ κε ςι κυλακς ακρόαςιν κι θα δι, νυνιζ απονυνιζ, κι'αςα τρία τέςερα ιμέρας κ'ίςτερα, αφιν κατα μέρος τιν εντροπιν, κε δι εκ νέυ ζαγιαβλένιαν να πέρνατον ςο κολχοζ.

Σιν ιζπα-τςιτάλνιαν, ο πρόεδρον εγνοριμιάςεμε με τιν Φεδόροβαν κε ςίτια γελα λέι.

— Αχατεχα, αγύτε πα γινέκα γάεναχλυςα εν, άμαν ςι δυλίαν-ατς έμπιρος.

— Ντο γάεναχλυςα! εγο γάεναχλυςα κίμε, εγο κολχόζνιτςα ίμε!

Κε εναν αγνα εςτάθεν, κε με τιύτον τρόπον ίπεν αφτα τα λόγια, όςτε εγο πα εγρίκςα πος αλιθινα ι Φεδόροβα κατ'αγνέςα γινέκα εν. Κεν ι γινέκα τιναν εςινίθιςαμε, ι γινέκα ι ςκοτινέςα, ι γάεναχλυςα, άπορος, πυ ι δυλίατς μόνον κε μονάχον ίνε τα πεδία, τ'ενκύνια, τα πατςαύρας κε το κοπρίφτιαρον. Ι Φεδόροβα εν ι νέιςα τυ ςοςιαλιζμυ ι γινέκα, ι γινέκα ι κολχόζνιτςα, πυ εκςερ ι ίδια το μεκατίρνατς, τα δικεόματατς, πυ διεφθιν κε ςιν ιζπα-τςιτάλνιαν κε ςο κλυπ, πυ εβγεν κε ομιλα ςα ςινεδριάςις τι ςοβετι κε πυ εν ςι θέςιν να κυλανεβ κε το τράχτορ ακόμαν ςο μεγάλον το ςόςιαλιςτικον το όργομαν.

Ι Φεδόροβα ετέρεςεμε απες ς'ομάτια, εγρίκςεν ντο ενύνιζα κε λέι.

— Νε, νε, ςίντροφε ι δυλία αετς εν!...

Ι ΑΓΡΟΥΠΟΛΝΟΜΟΤΣΕΝΑ ΝΕΔΙΛΚΑ

Θέλετε να μαθάνετε ντόιςεςα εν ι Νεδίλκα ι Ακιλινά; Αχα το πορτρέτονατς. Πςιλολίγιαςτος, ϐραςοκομέντςα, απλέςα, εντροπιαρία, χαρεμένον πρόςοπον, το χαμόγελον εκςυκ κι γίνετε αςον πρόςοπον-ατς. Απλοφορεμέντςα, ςο κιφάλνατς ανιχτόρενκον μαντιλ. Αφτε εν ι αγρουπολνομότςενα τι ςτανίτςας.

Ετιχατεν ςο αγροπυνκτ απες. Ετάραζεν κε κατεραέϐεν ςα αγρονομικα τα ϐιϐλία ανάμεςα, τα οπία εγένταν περπεντύλια αςο πολα τα δέϐαζμαν.

— Εςι ίςε ι Νεδίλκα, ι αγρουπολνομότζενα;

— Εγο ίμε λέι-με κάπος με απορίαν– κε ντό θελτς;

Ιπατεν για πίον ςκοπον έρθα ςι ςτανίτςαν κ'ερχίνεςαμε τιν ομιλίαν-εμυν.

Αςιν ομιλίαν-ατς εγρίκςα, πος γιατατεν κε για τα δυλίαςατς αςιν ιδίαν τιδεν κι θα εποροναμαθάνο· Πολα εντροπιαρία, για τον εάφτόν-ατς κιομιλα,ομιλα για τ'αλτς, τι κςεντς κυρφιζ κιατε ατεν πάντα χαμελα κρατι.

Ενύντςα „τιδεν κι γίνετε, ντο εν κε ντο κεν ι Νεδίλκα απεκς θα μαθάνο, ατε ι ίδια τιδεν κι θα λέιμε". Κιαλίθια πολα έμαθα, πολα ίπεμε γιατατεν αγρονόμον.

— Ο πλέον καλίτερον ο αγρουπολνομότζενις τ'εμέτερον ι Νεδίλκα εν κε ςιν εορτιν τι εςοδίας θα δίγοματεν το δίχος άλο πρέμιαν....

Αγρουπολνομότζενιςα μονάχον κεν ι Νεδίλκα. Το ςοϐαρότερον, κε το ςπυδέον εν, ότι ι Νεδίλκα εν ι πρότι κε μονάχι αγροιςπολνίτελνιτςα ςόλον τι ςτανίτςαν. Ονταν

εχόρτςανατεν αγροιςπολνίτελνιτςᾶν πολι εχάραν. Οχι, γιατι αγάπαναν-ατεν, όχι διότι εβρέθεν κε γινέκα αγροιςπολνίτελνιτςα, αλα για άλα ετίας εχάραν...

— Τςιπ έμορφα, τςιπ έμορφα, γαρι ντο εν κιᾶλο χαλίον. Κι θα τρες πάντα ανκεκα, κι θα εμπεν κ'εβγεν ςα τβόρια, κ'επεκι μίαν πα ν'αγρολαλις εφτάνιατεν, θα τιλιζ τ'υραδ.

Κι'αλίθια πα να τερίςατεν ίςιχος, εντροπιαρία, λες κι'αγύτε λαχυςςιν πα κι θα εβγαλ, όχι κε να εφτάι ζαμετζάνιας τι χορέτας-

Γιανκλίςςια όμος εγρίκςαν ι χορετ. Ι Νεδίλκα διαφορετικέςα εκςέβεν.

„ΚΟΜΑΝΤΙΡΟΣ ΜΕ ΤΙΜ ΓΙΥΠΚΑΝ"

Τιν άνικςιν κε το χαλοκερ ιςιχίαν κε ανάπαπςιν κίχαν ι χορετ αςον „κομαντίρον με τι γιύπκαν".

Ι Νεδίλκά „αφοριζμέντςα γαρι" όχι μόνον ςα τβόρια έμπενεν κε έβγενεν, αλα τα ςακία-πα κε τα κοςςκινιςτέρια ίςιχα κ'εφίνεν. Εβλαςτίμαναν αποπίςατς, ίβριζαν, ο κομαντίρον όμος με τι γιύπκαν ακρόαςιν κ'εδίνεν. Επρόςταζεν, εδύνεν οδιγίας κε ναιλι τι μάνας αν κ'εχτελάςατα.

Ελάιζαν τ'ομία, εζυκάκεβαν ι χορετ, εμυρμύριζαν, τα πρικάζ'α όμος τι Νεδίλκας θέλοντας κε μι επίνανε ιςπόλνιτ.

— Αφοριζμέντςα γαρι, έβραμε τιν πελιάνεμυν. Γοςποτάρον εκάτςαμε απαν ςα κιφάλιαμυν. Ολαν με τα ςςέριαμυν ντο επίκαμε το κακον, έλεγαν μερικι.

Το ςοςτον ςοςτον. Ι μιςκιν κι οκνιαντ έδραν τιν πελιάνατυν.

Αναχάπαρα χορις ν'αναμένατεν εμπεν απες ςιν χάταν.

— Καλιμέρα, —λέι.

— Καλιμέρα-ςαςυν.

— Ντο επίκετε, εκαθάρτςετε το κοκιν;

—Εκαθάρτςαματο.

—Τεζινφέκςιαν επίκετιατο;

—Επίκαματο.

—Για ας τερο.

—Εδικςανεμε ςιν κεςςιαν απες,-λει ι Νεδίλκα-αφκα ςο ικονοςτας ςακία με το καθαριζμένον το κοκιν. Απαν ςα ςακία έναν παςτρικον χριαμ κιαπαν ςο χριαμ τ'Αγε—Παντελείμονος ι ικόνα...

Θα ερότανατς, Αγε—Παντελέιμον πα ντ'άραεδ αδακες, κ'επεκι ενύντςα «ντέχαςες»;

Αν ερότανατς αχα ντο θα έλεγανεμε.

«Κιαρ αςι παλεύςεμυν κι'αςον ποπαν ακυςτον έχομε πος ι θία χάρι κε τ'Αγε—Παντελείμονος ι δίναμι προφταν. Κε ιμπορι πα να εν ςοςτον. Κ'επεκι τίδεν κι χάνομε ατιατ εν, ας εφταμε κιατο!..

Ι Νεδίλκα αλυ κλοθ τιν ομιλίαν. Ομιλίατς για τα ενιάζματα, για τα διαλεχτα τα ςπόρα. Οπος τα χαιβάνια το χόμαν πα νενκάςςκετε, θελ ανάπαψιν, θελ φαγιν.

Κε το φαγιν τάτινέθι ίνε τα ενιάζματα κε τα διαλεχτά τα ςπορα.

Ατόρα κανις παλαλος κεν να ςταδρον τα ςςέριά κε νάναμεν αςον θεον καλον υραζάι κε καλον ςόι για τα χτίνιατ. Το καλον το υραζάι θελ καλον δύλεμαν κε ςποραν κε τα καλα τα μυςκάρια κε τάγελάδια χριάςκυν καλον μάναν κε διαλεχτον πυαν. Αν αφίντς το χοραφ ςι τίχις το έλεος, αν κένιάγςατο, όπος πρεπ αν κι ςπίρτς καθαρον ςπόρον, όςα μετάνιας κε παράκλιςις εφτας όςον κιαν παρακαλις θευς κε άιγς το υραζάιςις τςιτάμκον θα εν. Κε νε Αγε—Παντελείμον κε νε Αγε-Νύφριον θα φτάγνε το χτίνος να γενα καλον μυςκαρ, αν αφίντςατο ςο ταδρολας κε με τον κερον κι φέρτςατο να πατίετε ςε διαλεχτον πυαν.

Οπερτς μερικα νικοκιρία ίχαν πολα καλον υραζάι

Ι ετία πίον έτον;

Ι ετία έτον το αγρομίνιμυμ, το καθάριζμαν κε ι τεζινφέκςια τι ςπορι. Περιτα κόπυς θα λέτε, κε περιτα έκςοδα. Κε όμος ατα τα κόπυς κι ατα τα έκςοδα δεκαπλάςιά επεδγάλιατα το υραζάι.

Το καθάριζμαν τι ςπορι κε τιν τεζινφέκςιαν, απαν αφκα εςένκενατο ςο δρόμον ι Νεδίλκα, γιατι μίαν δέφτερον εδοκίμαςεν κε έκάνεπςαν ι χορετ. Το διςκολότερον το ζορλιν ι δυλία άλο εν. Κε για να να καταφέριατο ι Νεδίλκα ίδεν κ'έπαθεν. Νακαζάνιας, ςςτράφια, όλια εςένκεν ςιν ενέργιαν.

ΤΙ ΝΕΔΙΛΚΑΣ ΤΑ „ΠΟΝΙΡΙΑΣ“

Τα χοράφια πρεπ να παςτρέφκουνταν.

Απο παλευ έλεγαν, κι ατόρα πα εκςακολυθυν να λέγνε ι λοπυτ.

„Αβυλα τυ θευ φίλον κι λαίςςκετε. Θελ ο θεον θα δίςε, κι θελ τυ κάκυ μι νενκάςςκεςε.

Εμετανίυςαν, επίναν γονατοκλιςίας, έφτιναν κερία επιναν παράκλιςις, ενεμίναν αςο θεον κε εφίναν τα χοματα ςι Παναγιας το έλεος.

Κε τ'αγροχόρταρα επλέθιναν, τ'αχάντια κε τα τριβόλια εςάρεβαν κ'εφύρκιζαν τα χοράφια κι αςο χρόνον ςο χρόνον εκςερένυτον ο κόζμον κ'ετςιταμλάεβεν το υροζζάι.

Τυρλι, πυτυρλι τςιτςάκα, γιαδιρίτας, αχάντια ςο κοκιν ανάμεςα.

Τερις το χοραφ απο μακρα κ'εθαρις ατςάμχαλιν εν ςτρομένον.

Εταγιάνεπςεν το αγρομίνιμυμ ςιν ςτανίτςαν. Ατο, ρίζαμ, πίτας κι μιριαζ. Το αγρομίνιμυμ ιτςιλι, πιτςιλι χοράφια καπυλ κ'εφτάι. Μαβια, κίτρινα κε κόκινα τςιτςάκια ταραγα με τα τριβόλια, το αγρομίνιμυμ καπυλ κ'εφτάι. Ατο θελ το χοραφ ςατεν κοκιν, πράςινον αςόλια τας μεζζιάδες

Ερθεν το αγρομίνιμυμ κ'επρόςταχςεν. „Τα μεριάδε θα θερίυνταν, τ'αγροχόρταρα θα τςακελίυνταν“.

— Ατα πα ντο δυλίας ιν ντο εκςένκαν ςο μειταν; —λέγνε ι γεροντάδες κε ι ςκοτινι.—Ατα κέςαν κ'εμις αλαχα ςςυκιρ πιναζμεν κ'επέμναμε κε κι θάπομενομε. Πι θελ ας πάι νενκάςςκετε για τι Μυχαλ τον κιρ. Εμις αςον τόπονεμυν κι λαίςκυμες.

Τι κυλακ κε τι ποτκυλάτςνικυ τα φιτιλιαέματα επίκαν παραν. Εκς άλυ ςινιθιζμεν πα κέςαν ι χορετ. „Γιατι να πάγνε ανόφελα να νενκάςκυνταν κε να τςακοςτυδίυνταν ςιν ςτέπαν;

Ο θεος αν θα δίατς αετςα πα θα δίατς".

Κε αετς πα ςο υτςάςτοκ τι αγροιςπολνίτελτςας τι Νεδίλκας κάνις κ'εκςέβεν να τςακελιζ τ'αγροχόρταρα κε να παςτρεβ τα μεζζιάδες.

Κε όμος αφτο ι δυλία πρεπ να γίνετε, γιατι τ'αγροχόρταρα ιν ο μεγαλίτερον τυςςμάνον τι χοραφι. Τ'αγροχόρταρα κάθε χρόνον χιλιάδες πύτια εκςυκλεέβνε το υροζζάι τι χορι.

—Οφέτος πα το ίδιον θα γίνετε,—νυνιζ ι Νεδίλκα.

— Πρεπ με κάθε τρόπον να γλιτόνο το υροζζάι.

Με τα λόγια κ'επόρεςεν να καντυρεβ τι χορέτας, έκλοςενατο ςα πονιρίας.

Τίνος χοραφ εφυρκίςτεν ας'αγροχόρταρα, ς' εκίνον κι πάι ι Νεδίλκα, πάι ςο γιτονάνατ.

Ακυς, φίλε,—λέι,—Τι γίτονας το χοραφ εφύρκςενατο τ'αγροχόρταρον κε ι μεζζια πα αθέριγον ςτεκ. Με το νόμον προςτάζοςε να θερίς τι μεζζιαν κε τα κομάτια τι χοραφι, ντο εχτιπέθαν περιςότερον αςο αγροχόρταρον. Αν κεν θα βάλοςε ςςτραφ, διότι επάτςεςες τον νόμον τυ αγροπρικαζ.

Το ςςτραφ αςέναν το μερος, αςάλο το „αγροπρικαζ“ ντο πρότιν φοραν ςι ζοίνατ ο ζάβαλις ο χορέτες, έχτιςαν τι δυλίαν.

Επεκι έτον κε το άλο. Ι Νεδίλκα ίπενατον, πος το χοραφ ντο θα θεριζ όλον τ'ατυνυ, για τα κόπυςατ. Κι αγίκον χορταρ χλορον κε γιαγλιν για τιν κόρμαν τι χτινι αντίκαν εν.

Αετς πα εςινφόνεςεν άνθροπον.

Αφυ ομίλιςεν μετατον πότε θα πάι θεριζ τι μεζζιαν κε τ' αγροχόρταρα, ι Νεδίλκα έτρεκςεν κε ςι μιςκιν τίνος εν το χοραφ.

— Σίφονα — λέγιατον, — με το κιβερνιτικόν τιν προςταγιν ενίκιαςα για λογαριαζμος ανθροπς, πυ άβρι ςο μεςιμερ απαν θα πάγνε θερίζνε τι μεζζιαν κε τ'αγροχόρταρα τι χοραφις. Εχτος αφτα θα πλεροντς με τον νόμον κε ςςτραφ.

Εβλαςτίμεςεν επαρακάλεςεν, παρα, ετμεζ, ι Νεδίλκα ακρόαςιν κι δι. Εςκόθεν άχαρον τάλο τιν ιμέραν ςίμπιρνα με τιν φαμέλιανατ ςο χοραφ. Ατος θεριζ, στεςιμονιν κεςς κε τα χάταλατ ερύκςαν ςο χοραφ κι αχπάνε τ' αγροχόρταρα, τ'αχάντια, τα τςιτςέκια κε τα τριβόλια.

Ι ΚΥΛΑΚ ΕΚΣΕΝΚΑΝ Τ'ΟΝΟΜΑΝΑΤΣ

Σα ιςτερνα κςαν ι Νεδίλκα εκςέβεν δίκεος.

Αλα ντο ίδεν κε ντο ιπέφερεν — . Το δίκεον για να εβγεν ςιν αςςκερεν, για να νικα το πςέμαν κε τιν

αδικίαν πολα κόπυς γριάςκυνταν. Ερθεν ς'αγίκον στιγμιν ι Νεδίλκα, πυ ματομένα δάκρια έκςςεν. Εδρέθεν ς'αγίκα στεναχορίας, πυ αμαν αμαν ν'αφιν όλια απες σι μέςιν, να κλιδύτε απες κε κιαλ'απες, να μι εδγεν σιν αδλιν, ιλ πρόςοπον κι ανθροπι θορέαν να μι ελεπ. Αφτω έτον τον κερον, πυ εργίνεςεν να δυλεδ το παζαρ.

Ινας το κοντον λέι αλος το μακριν κε ολ ενάντια λέγνε κι ακύγνε για τιν Νεδίλκαν.

Το παζαρ, ζατι εν τι μυλιδυδίον ι φολέα. Τι παζαρι ι γλόςα εμ μακριν εμ φαρμακερον εν. Εκομπόθεν κάπιος, για αςιν κάκιτανατ ίπεν έναν λόγον. Αρτυκ ς'ιμςον όραν απες όλεν ι στανίςτα θα περ φοτίαν. Ινας θα μακρίνιατο, άλος θα πλατίνιατο, άλος θα κρύι απαν άλας, άλος πιπερ, κι ο λόγον θα γίνενε μαρτυδαλ, ι μία τρανον τςαναδαρ. Αρ εςι δέδα πολέμα, ίρδοςον, νενκαςτ, για να πςεφτίντςατς. Τίποτε, αέραν θα κοπανιγς. Σο ςκοτινον, κε το άμαθον τον λαον αναμετακςι τι παζαρι τα λόγια έχνε ακόμαν μεγάλον ςιμαςίαν.

Για το κοριτς προπάντον κε τι γινέκαν τι χορι τι παζαρι τα λόγια ςοςτον κόλαςιν ίνε. Ναιλι τι μάνανατυν αν ερύκςαν ςι παζαρι το στόμαν. Κ'ιλιαμ αν το κοριτς, για ι γινέκα εγιανκυλέφταν κ'εταράγαν ςα κινοτικα τα δυλίας. Το παζαρ για τ'ατυνυς κε ντο κι θα λέι.

Πίος εκατέφερεν πίος εκςένκεν τι Νεδίλκας τ'όνομαν πρότα κι αρχις; Ανάνκι κεν να εροτάτε. Αςο ςυφάτνατ, αςα έργατατ, αςα φαρμακερα τα λόγιατ ενάντια ςο αγρομίνιμυμ κε ενάντια ςο ςοδετικον τιν κιδέρνιςιν, θα εγνορίζετιατον. Αςιν ομιλίανατ, ας αλεπέςςιατ, αςο χοντρον τιν κιλίανατ, αςι μυχτερυ το κερτάνατ, θα εγνορίζετε τον κυλακ, ςίνος γύλαν εστάθεν, άμον μαντς αχραδ

ι ςοβετικι κιβέρνιςι κε ι οπςςέςτβενικι, άμον τιν Νεδίλκαν πίος ίνε.

Σιν αρχιν όνταν ετίχεναν τι Νεδίλκαν ςο δρόμον εγνόριμι τεα μαςχαρεφτα ερότεναvατεν.

— Νέκυτςι, Νεδίλκα εςι ςκοπον κέις ν'ατριγς;

— Σκοπος, εν γαμπρος κεν,—εμαςχάρεβεν κ'εκίνε.

Εθίμονεν ι μολιβυ, έςκονεν αποκάθενκιαν τ'οφρίδιατς, πος κοριτς πεδιν εδόκενατεν αγίκον απάντιςιν κε ςιτ' επέγνεν εμυρμύριζεν.

— Αφιαρυμ „ςκοπος εν, γαμπρος κεν". Αράεπςον αράεπςον λαςς εβρίκςατον.

Ι μολιβυ—ςο δρόμον τιχεν τι δεκςιματέανατς, τιν κυμπάρτςανατς, τιν παραδελφίνατς·

— Μόςε κιαμ κι κςερτς νέκυτςι; Ι Νεδίλκα ερνίκεπςεν, άντραν αραεβ.

— Τογρία λες;

— Βέβεα κε τογρία λέγο. Ι ίδια ίπενατο, αςο στόμανατς έκςατο.

Αρτυκ επίρεν τόρος φοτίαν· Αςο στόμαν ςο στόμαν τρανιν κε πάι το χαπαρ. Εκιν πιος εχθρέφκυνταν τι Νεδίλκαν, κολίζνε απαν κιάλα ανέντροπα κε φαρμακερα προςονίδια. Ιδανατεν με τον ίναν, ίδανατεν τι νίχταν, κι άλα κιάλα, πυ να λέγιατα κανις πα εντρέπετε.

Μίαν ίνας απ'εκινυς πίος κ'εθέλναν το αγροπρικαζ, ετάβικςεν με τιν Νεδίλκαν κε λέγιατεν αςόλον ιςτερνα.

— Δέβα, δέβα ςι δυλίας, τρέκςον ανκεκα ςα τβόρια κε ςα ςτέπας αράεπςον. Εςι άντραν θέλτς, εγο επεκινυς κίμε. Εμεν ι γινέκαμ κανίτεμε, ς'εμεν ομύτια μέις, αλυ αράεπςον τιν τίχις.

Αλος τεα έτςικςενατεν, λέι:

— Νεδίλκα το πυλιμ, κε μιαερ απες ςιν ςτανίτςαν άγυρος κέβρέθεν κε τρέις ανκεκα ςα στέπας. Μεραx μ'εφτάςατο πυλιμ ακόμαν νέιςα ίςε.

Εγρικα ι Νεδίλκα, πος ατα όλα τα ατιμίας τι κυλακίον δυλίας ιν κε πολεμα, πολεμα για τιν αλίθιαν πολεμα για τι χορετίον το καλον.

„ΕΦΧΑΡΙΣΤΟΣΕ ΝΕΔΙΛΚΑ"

Σ'αγίκα περιςτάςις τι γινέκας ι καρδία ματύτε, παρτςαλανέφκετε, κακιν, ερεθίςςκετε, όρικςι για τιν δυλίαν κι απομεν, θελ με τ'όλτς να πιάςςκετε ςιν ταβιν να κρύι κε περ.

Ο ερεθιζμος όμος κε ι κάκιτα περύνε κε ι Νεδίλκα νυνιζ.

— Σταθέςτεν κι εγο με τιν προκοπιν κε τι δυλίαν θα δίκνοςας, πος λάθος έχετε κε τρανον λάθος.

Κε αλίθια κε απέδικςενατο.

Το δέκα ενέα το ζεμλιανάγια ι γρύπα επίκεν ιςπολνιτ όλον το αγρομίνιμυμ, κε ς'όλα τα νικοχιρία τι γρύπας εγέντον ςκίτκα ςα ναλόκια, διότι εκςετέλεςαν το αγρομίνιμυμ.

— Χρόνια πολα να ζι ι Νεδίλκα,—λέγνε ατόρα εκιν, πιος προτίτερα έκυαν τι κυλακς κ' ίβριζαν κε εκατιγόρνανατεν.

Ινας μόνον επέμνεν ανεφχαρίςτετος αςιν Νεδίλκαν, ο Πέτρον ο Λαζύτιν κι ατος πα ας λέγο-ςας γιατι; Γιάτι με τον κερον κ'ίβρικςεν, κ'εντόκενατον ςο κιφαλ κε φοβέρτςενατον με το ςςτραφ ι Νεδίλκα. Ακςέςτε ντο λέι ο Πέτρον ο ίδιον.

— Ι Νεδίλκα ς'εμεν πα πολα φορας έρθεν. Ίπεν, εκςίγςεν, όλα τα πάντα, ντο πρεπ να εφτάγο, πίον εν το ςίφερον κ'εγο πα εκάνεπςα τα λόγιατς. Ελα μεν αςάλο το μέρος έχο τι μάναμ. Ατε πα τύλα κιςτεκ, ατε πα τ'ατινες το ςκοπον.—Πεδιν,—λέι φογεθ τον θεον, μ'ακυς τ'ατινέτερα τ'αντιχριςτιδίον τα λόγια. Ιντιάν έδρες αςον κίρις κι'αςον πάπος, εκίνο εκςακολύθα κε εςι. Σι θευ ςα δυλίας γαρςςι μι πας. Γρέα ίμε, τ'έναν το ποδάριμ ςο ταφιν, άφμςε ας αποθάνο κ'επεκι ίντιαν θελτς πίςον. Νίχταν ιμέραν ιςιχίαν ι μάναμ κι αφίνμε λέι τ'ατινες. Εγο πα εςέβα ςι ςςυφιαν.—Κιαρ' ιμπορι,—λέγο εςς ι μάναμ δίκεον, ιμπορι αγύτα τα δυλίας ο θεον καπυλ κ'εφτάγιατα... Ενύντςα επενύντςα κε ντο εφτάγο με το κοντον τάχύλιμ; „Θα ςπέρο", ίπα „ιμςα κ'ιμςα". Σο πρόςτιχον το χόμαν, ντο έτον ςυμα ςι Νεδίλκας τιν υτςάςτκαν έςπιρα καθαριζμένον ςποραν κε ς'αδελφυμ το μερτικον μάβρον, γιαγλιν κε βερκιλιν χόμαν έςπιρα ςινιθιζμένον ςπόρον. Κε απέςιμ πα λέγο.

Ι Νεδίλκα αν εν διάβολος, εγο πα ίμε τι διαβολ τ'υραδ, θα εβγάλατεν πςέφτριαν. Κι αλίθια ςιν προτάνικςιν απαν προτυ τ'εμον το χοραφ—ντο έςπιρα με καθαριζμένον ςπορον — να φλενικιζ, τ'αδελφυμ—ντο έςπιρα με ςινιθιζμένον ςπόρον—εγιαςςιλιάεπςεν έναν έμορφα, να τερίςατο κε να ςςέρεςε.

—Θα δίκνοςε,-λέγο.—Νεδίλκα, τα πόςα οβα γίνταν έναν φύςτρον, θα δίκνοςε ντο θα ιπι Πέτρος Λαζύτιν.

Αρ έρθεν ο κερος τι θεριζματι. Το καλον το χοραφ με το ςινιθιζμένον το ςπόρον, ντο τερις· γιαρι γιαριγια μανίταν κε τελιτςαν. Ιδατο κέμάβριναν τόμάτιαμ. Ντο θα φτάο;Σάτο απαν έρθεν κι αδελφομ ο κραςνοαρμέιτςον,

τινος εν το χοραφ. Εμαθεν πος για να εβγάλο πσέφτριαν τι Νεδίλκαν, έςπιρα το εκςομ το βερκικιν το χοραφνατ με ακαθάριςτον ςπορον κι αρτυκ τα βλαςτιμίας κε τα ιβριζματα τα δέκα ςιν παραν, μαςκαραν επίκεμε ς'όλον τι ςτανίτςαν. Αρ γιατατο βαρικαρδιεμένος ίμε αςι Νεδίλκαν, πος με τον κερον κ'επάτεςεμε ςο κςίλον, πος κ'επίκεμε ςςτραφ κε πος εφίκεμε να ςπίρο ςινιθιζμένον ςπόρον. Πςέφτριαν θα εβγάλνα τι Νεδίλκαν με το χοντρον το κιφάλιμ, πςέφτες, ςόρδολος, εκςίβα εγο ο ίδιον κ'εδόκα κι ατόςον ζεμίαν τον αδελφομ. Απατόρα χαρπαντα μυλάρια κε φτίρο ίντιαν προςταζ ι Νεδίλκα, ίντιαν λέι το αγρομίνιμυμ, εκίνο θα φτάγο, κε νε ςι γρέας κε νε ςι κυλακίον τα λόγια θα δίγο ακρόαςιν.

Αφτα τα λόγια ίπεν ο Πέτρον ςι ςινεδρίαςιν, όταν απεφαςίςτεν να δίγνε τιν Νεδίλκαν ποχβάλνι λιςτ κε να ςτίλνατεν με κομαντιρόφκαν ςιν προτέβυςαν να μαθαν ςα κύρςια, για να γίνετε κολχόζνιτςα — τραχτορίςτκα.

Ι ΓΙΝΕΚ ΤΕΡΥΝ ΔΥΛΙΑΝ

Σι ςινεδρίαςιν, ντο ίπαμε παραπάνο εγέντον λόγος κε για τι γινεκίον το «ζαγοβορ», ντο εςχεδίαςαν ςο κολχοζ. Ατο πα νόςτιμον ιςτορίαν εν κε πρεπ να λέχκετε.

Τι ςταγίτςας το κολχοζ πολα κερος κεν, ντο οργανόθεν, κε τόνομαναθέ πα εςένκαν «Περετοβόι χλεποροπ» — τεμεκ «εμπρολάτες ριαντςιπιαρτς». Το κολχοζ αφτο εβρίυτον ςιν υτςάςκαν τι αγρουπολνομότςενιτςας Νεδίλκας. Σα λόγια ολ ι τςλεν τι κολχοζι ακτιβιςτ, ατιν ιν κιάλο κάνις κεν. Ελα μεν ςι δυλίαν κεκα ζυκακέβνε κε με

τ'οςίμερον κε με το πυρνα αργίζνε το καθάριζμαν κε τιν τεζινφέκςιαν τι ςπορι. Εταγιάνεπςεν ο κερος, θα λάμνε τα χοράφια.

— Μέτα κι οκνις—λέγνε,—τα ςπόρα παςτρικα ιν κε τεζινφέκςιαν πα αν κέφτάματα ο κόζμος κέχαλάεν, χορις ατο πα πάμε ςι ςτράταν.

Ι Νεδίλκα οπις κι ςτεκ, πιζμον, διαρμενεβ τι χορέτας, λέγιατς ότι χορις τεζινφέκςιαν κι γίνετε. Στρέχκυνταν, «καλον» λέγνε, κιατιν κςαν τάτινέτερον το μακαμ. Εφοβέρτςενατς κε με το ςςτραφ, παρα ετμεζ.

Σκύτε ντο ν'εφτάι; Ετοπλάεπςεν αςο βράδον τι κολχόζνιτςας τι γινεκς, εδιάςςκεπςεν, επίκενατς προπαγάνδαν κε απεφάςιςαν ατιν ι ίδιι να εφτάγνε τιν τεζινφέκςιαν, χορις να εροτυν τάγυρτς. Κε τάλο τιν ιμέραν προι προι, αφυ επίγαν αγυρ ςα χοράφια να λάμνε, ι γινεκ, με τι βοίθιαν τι Νεδίλκας κε τι αγρονομ, πυ εκράνεν το ταραφ τι Νεδίλκας εργίνεςαν τιν τεζινφέκςιαν...

Ονταν έρθαν αγυρ τ'ιμπςον ι δυλία ετελίοςεν. Εργίνεςαν κατ να λεγνε, να μυρδυλίζνε, πιος ακύιατς; Αγύτο κολχοζ λέγνατο κε ςο κολχοζ, ότι δικεόματα έχι ο κολχόζνικον, τα ίδια έχι κ'ι κολχόζνιτςα.

—Τιν γαρις πα αν πικέφς, ι αλ ολ το ταράφνατς πέρνε κέςεν πα απομεν το πυςςιντιάρις.

Αγετς πα εγένταν τεζινφέκςια κε τάλα τ'ιμςα τα ςπόρα.

Σ'αλόνιζμαν απαν εφχαριςτίας τι Νεδίλκαν ας ιν γιν ςον υρανον! Κε πος να μι εφχαριςτύνατεν; Ο Παπεγάιλον κε ο Κύςςον ομολόγιςαν πος το κοκίνατυν εκςέβεν γομάτον μανίταν, διότι τα καθαρα τα ςπόρα τεζινφέκςιαν κ'επίκανατα.

Κε όταν έμαθαν κε τιν ιςτορίαν τι Πέτρυ τι Λαζύτιν, αρτυκ άλο κ'έκςερναν πος θα εφχαριςτυν τι Νεδίλκαν...

— Τι μάνας, νέπρε, εμις πα τι Πέτρονος τι δυλίαν θα επαθάναμε ςο ςπλόςςνόι τι ςποραν, αν κ'έκυαμε τι Νεδίλκαν. Τ'ιμπςυ τ'ιμπςον το υραζζάι θα ί̓χαμε.

Ο Πέτρον εχάςεν τρία τεςετίνας, ατιν θα εχάναν πενίντα τεςετίνας κε περιςότερον. Εςι πίςον ατόρα λογαριαζμον ντό ζεμίαν θα ίςςεν το κολχοζ, εαν με τα ςπόρα τι κολχοζι εταράνςαν κε τα ςπόρα τι Παπεγάιλ κε τι Κύςςονος, πυ κ'εγένταν τεζινφέκςιαν!

— Να εν καλα ι Νεδίλκα, πυ εδόκεν τι γινεκς να εγρικυν, ντό χρίςιμον πράγμαν εν το αγρομίνιμυμ. Εφχαριςτύματεν αςι γιν ςον υρανον, πυ ένικςεν τ'ομάτια-μυν κ'εςένκεμας ςο νέον το δρόμον.

Αλίθια ι Νεδίλκα απέδικςεν ςι τυςςμαντς κε ςι κυλακς τιν ακςίανατς.

Σα πλέον δίςκολα τα περιςτάςις τι ζοίςατς το θάροςατς κ'εχάςεν, κ'εφέκεν απες ςι μέςιν τιν εργαςίαν. Επέρνεν αντίκρι τι κυλακς κε με τιν καματεροςίνιαν κε τιν εγρικοςίνιαν εςένκενατς ςα τςαμύρια. Εδύλεπςεν πολα, ενενκάςτεν, αςόλον όμος ίςτερα εκςέβεν νικιτις, αςπροπρόςοπος.

Με τον αγρονόμον ελογαρίαςαμε, ντο ςτράτας επίκεν πορπατεφτα αςο χοραφ ςο χοραφ, για να τερι να εκςεταζ ντο ςπέρνε, πος ςπέρνε ι ριαντςιπιαρ, πος καματίζνε το χόμαν, πος γριζέβνε, τςακελίζνε κε παςτρέβνε τ'αγροχόρταρα. Σοςτον βέβεα λογαριαζμον κ'επόρεςαμε να εφτάμε, αλα το ολιγότερον τετρακόςια πεντακόςςια βέρςςια θα

επίκεν πορπάτεφτα, γιατι νε άλογον κε νε αραπαν ίχεν ςι διάθεςιν-ατς.

Πεντακόςια βέρςςια πορπατεφτα με τον κρίον κε με τι ζέςτιν με τα τςαμύρια κε με τι βρεςςιν ολίγον πράγμαν κεν...

Πολα εν, πολα εν όμος κε το όφελος, ντο εδόκεν ι Νεδίλκα ςι ςτανίτςαν κε ςι ςοβετικιν κιβέρνιςιν...

Αγικς γινεκς όπος τι Νεδίλκαν, ολίγς ακόμαν έχομε κ'εκινυς πα ολτς κι κςέρομε. Αςο χρόνον όμος ςο χρόνον ι Νεδίλκες περιςέβνε κε αποδίκνε ντο ι γινέκα πα άκςιος εν κε επορι να διεφθιν κε να κιβερνα ςο εργατοχορικον το κράτος.

Με το παράδιγμαν-ατυν αφτιν ι γινεκ κε με τα έργατατυν, λέγνε.

— Εμπροστα, εμπροστα ςα πρότα τα ςιρας για το χτίςιμον τυ ςοςιαλιζμυ!...

„Σ'ΟΝΟΜΑΝ ΤΙ ΑΡΤΥΧΙΝΑΣ."

Το γινέκικον το κολχοζ τι „Αρτύχινας", ντο εβριετε ςο Σάλςκι Οκρυγ, ονομαςτον εγέντον ςόλον το Κραι κε ςα περίχορα.

Εκατοντάδες ζαγιαβλένιας έρχυνταν ςιν πραβλένιαν αφτυ τυ κολχοζι. Εροτυν, θέλνε να μαθάνε, πός εν ι ζοι ς'αφτο το κολχοζ κε πος επορυν να γίνταν τςλένι. Αφτα τα ζαγιαβλένιας κέρχυνταν μόνον αςον Βόριον Κάφκαςον, αλα κε αςο Βορονέζζςκι οκρυγ κε αςα Υράλια κε οςάλα τα μέρι. Ολ θέλνε να μαθάνε πος εν οργανομε-

νον αφτο το προτον το γινέκικον το κολχοζ. Ατόρα έχομε να λέγομε αρκετα για τιν ζοιν αφτυ τυ κολχοζι, κε ίςτερα αςέναν δίο χρόνια θα έχομε να λέγομε πολι περιςότερα. Ατόρα κα το γινεκικον το κολχοζ τι „Αρτύχινας“ όπος εν κιόπος δυλέβ δόκςα κε τιμι εν γία τον Βόριον Κάφκαςον, όπος αναγνορίζνε ολ, πυ έμαθαν τον οργανιζμόναθε.

Κε όμος μακρα μι πάμε, έναν χρόνον απαδα κε εμπροςτα αμαν αμαν τιδεν ςιμαςίαν πα κίςςεν αφτο το κολχοζ. Κιαν κατ'καλον θα έλεγες για τατο ετον για τ'ανθρόπςαθε, για τιν καματεροςίνιανατυν, για το χόμαν κε τα παρόμια.

*
* *

Τα ποταμάκρια τυ Γεγορλικ για ποςτανλύκια ίνε περίφιμα κε προπάντον εκίνα τα χόματα ντο εβρίυνταν ςο χύτορ Ζαρετςνοι. Αφτα τα χόματα πριν τυ πολέμυ εκαμάτιζανατα ι κυλακ, πυ καλα έκςερναν ντο θα φιτέβνε ςε κάθε μέρος, κε πότε θα φιτεβνατο.

Κε όςον για ταχότια μ'εροτας. Ταχοτ όςον ντο θέλτς. Ι ςτανίτςα Βοροντςόφκα ςυμα, δίο κιλόμετρα μακρα το Σάλςκ, ι ςτάντςια ςυμα. Εκάτςες ςι μαςςιναν αςο βράδον, τον πυρνον ίςε ςο Ροςτοφ.

Αλο πος να μι ςιφέρνε κε να παραςιμφέρνε τα ποςτανλύκια;

Αργατ γινέκ εφτάνε όςον ντο θελτς· Ελογαρίαςαν επελογαρίαςαν ι κυλακ αλιςςβεριτςίδες τυ κερυ εκίνυ, ι „Πυργαρ“, όπος ελεγανατς ςι Βοροντςόφκαν. Το κέρδος φος φανερον. Ερχίνεςαν να καματίζνε τα χόματα ι κυλακ εςένκαν ςι δυλίαν νέις γινεκς πατράτςκες.

Ο λόγος λέι „τάνικσις ιμέρα πεςλεεβ το ςςιμονκον“. Κιατο το λόγον καλίτερα αςάλτς εκςέρνε κε βάλνατο ςιν ενέργιαν, εκιν πυ έχνε όχι έναν κε δίο, αλα δέκα κε ίκος ντεςετίνας ςι διάθεςίνατυν, εκιν πυ τςιμίζνε το έμαν τ'εφτοχυ κε καματίζνε αςον πυρνον ος το βράδον απάνθροπα τον πατρακ ς'ατελίοτα τα ιμέρας τι Κεραςινο κε τι Χορτοθερ.

Αφτο το ςκέδιον εκςακολύθαναν κε ςα ποςτανλύκια αλιςςβεριτςίδες ι „Πυργαρ“. Εγόςςεβαν ςιν δυλίαν τι πατράτςκες, έςτεκαν απαν ςο κιφάλνατυν, εβγάλναν τιν πςίνατυν αςα κςιμερόματα ος πυ να εςκοτίνεβεν. Ι πατράτςκες αςο πολα τιν νενκαςίαν φαγιν πα κεράεβαν αςο βράδον, άμον ςκοτομεν ερύζναν, όπυ έβρικαν κεςςιαν, κ'εκιμύςαν.

Σ'ατινέτερον τι „Πυργαρίον“ το ςςερ αφκα εδύλεπςεν κε ι Σορόκινα, ος πατράτςκα. Ενθιμάτε τα νενκαςίας κε τα τςαφάδες ντο έςιρεν ςι κυλακίον τι δυλίαν κι αςιν καρδίανατς έμαν ςταζ. Ατόρα πα ςίτια εν πρόεδρος τυ πρότυ γινέκικυ κολχοζ, ατόρα πυ ι φονίατς ακυςςκάτε ςο πανροςικον ςγεζτ τι κολχόζνιτςας όνταν αναςτορι τα παλεα, τα δάκριατς ςςυπυρ, ςςυπυρ τρέχνε. . .

Εναν δίο χρόνια κεν πυ ι Σορόκινα άχτ κε μυρατ ίςςενατο, πος να ελεφτερον τι πατράτςκες, πος να γυρταρέβιατς αςι „Πυργαρίον“ τα ςςέρια.

Πύ αλυ επορι να πάι κε να λέι τα παράπονατς κε τα τέρτιατς ι γινέκα παρα ςο „γινέκικον το κομιτάτον“, ςο ςεβκιλίνατς το „Ζζενοτελ“! Σο „Ζζενοτελ“ πρότα κι αρχις έτρεκςεν κε ι Σορόκινα.

*
* *

Σα τςάτςαλα τα ποταμακρια τυ Γεγορλικ, ς'αρέα κε ςα εφτοςςιακα τα χάτκάς τι χύτορας Ζαρετςνοι το μοθόπορον, ςα 1928 οργανόθεν έναν μικρον κολχοζ, με το όνομαν „Σαλςκ".

Το κολχοζ έςπιρεν, με τι βοίθιαν τι τράχτορνι κολόνας 105 εχτάρια ςςιμονκονέςςια κ'εςχεδίαςεν να ςπιρ κε καλοκερινα κε να οργανον ποςτανλύκια.

Ι τςλένι τι κολχοζι ι περιςότερι έςάν ςςιοράδες. Δυλεφτάδες πολα ολιγ έςαν. Κε για τα ποςτανλύκια χριάςκυνταν, όπος εκςέρετε πολα εργατικα ςςέρια.

Ενύντςαν κ'επενύντςαν ι κολχόζνιτςες, το ζζενοτελ, ι Σορόκινα κι απεφάςιςαν να οργανόνε ςιν ακροποταμέαν τυ Γεγορλικ γινέκικον κολχοζ, παραδιγματικον κολχοζ, αμον ςκολίον τεμεκ. . . Σο κολχοζ απεφάςιςαν να πέρνε τι πατράτςκες, πυ θα επίναν ατκαζ „τάςπρον το πςομιν" τι κυλακ κε θα εγίνυςαν ραζίδες ςο μάβρον κε ςο κολεχτιβικον το πςομιν τι κολχοζι.

Αςο στόμαν ςο στόμαν εμαθέθεν το χαπαρ. Εχςαν κε ςολόγερα τα στανίτςας, ότι οργανόθεν „γινέκικον κολχοζ". Εμαθαν, ότι αφτο το κολχοζ θα εν παραδιγματικον . ςκολίον, κε ότι όπιος τελιον αφτο το κολχόζικον το ςκολίον, ίςτερα αςα δίο, τρία χρόνια θα διορίςςκυνταν ινςτρύκτορι κολχόζνιτςες.

Μαρτι ςα 1929 τα ζζενοτέλια αςα περίχορα τα στανίτςας έςτιλαν με κομαντιρόφκας πενίντα κυρςάντκες ςο γινέκικον το κολχοζ. . .

Ι κυρ ςάντκες ςκολίον ενεμέναν, ςκολίον όμος κέδραν. Ι τςλένι τι κολχοζι, αλ ςα μαντρία κιαλ ςα γυρατάδες τα χάτας ζύνε. . . Κε άναβα ατο χριάςςκετε δυλία κε βαριν δυλίαν. Σίφονα με τον πλάνον το κολχοζ με τ'ατινέθι κεντι τα δινάμις πρεπ να ςπερ 320 εχτάρια ανικςιάτικα κε να φιτεβ κε ίκος εχτάρια ποςτανλύκια.

*
* *

Απριλι αφτο το παραδιγματικον το κολχοζ αναγνορίςτεν ς'όνομαν τι „Αρτΰχινας" διότι αετς απεφάςιςαν ι κολχόζνιτςες. . .

Κι᾿αρτυκ ι γινέκ ερχίνεςαν ςι δυλίαν.

Δυλίαν όχι με το κοδον κε με τα μετρεμένα τα όρας. Πριν να τςατςοφοτιζ ι κολχόζνιτςες επρόφταναν ςο ποταμακρ. Εδύλεβαν εςς κενκίλιαν όζνα εςκοτίνεβεν κ'επεκι ςα μαντρία κε ς'απογυρεμένα τα χάτας, ν'αναπάυνταν ολίγον, να πέρνε ςολυχ.

Εροτέςτεν ατόρα τιν κομςομόλκαν τιν Κάτιαν, γιαχοτ τιν Δύνιαν κε ταλτς τι νέις τι γινεκς, γιατί επέμναν ςο κολχοζ; Γιατί κ'εφέκαν απες ςι μέςεν αγίκον νενκαςτικον δυλίαν, αγίκον κακορίζικον ζοιν απες ςα μαντρία κε ς'απάκια κε γιατί κ'εγίρτςαν οπις ςι ςτανίτςας-ατυν;

— Γιατί;

— Γιατί, — θα λέγνεςε — ι Κάτια, ι Δύνια κε ι αλ, αν εκλόςκυμες οπις κςαν θα εμπέναμε ςι κυλακ το ζιγον, θα έτρογομε τι κυλακ το πςομιν. . . Κε παλαλι κίμες ν'αλάζομε τ'εμέτερον το κολχοζ με τι κυλακ τι δυλίαν. . . Κε θα ςςιαςςεβ ι Κάτια, πος εδό-

κεςατεν έναν αγίκον ανόιτον ερότιςιν, θα γελα απο καρδίας κε θ'αρχινα να ιςτοριζ, ντο ζοιν ζι οςίμερον ατε κε ι ςιντρόφιατς. . .

Για το ςιμερνον όμος τιν ζοιν τι κολχόζνιτςας, ντο εν χαρά κε αγαλίαςι, ιςτορότερα θα ομιλύμε.

Ατόρα μι χαλάνομε τιν ςιράνεμυν κι ας λέγομε για τα εργαςίας τι άνικςις κε τι καλοκερι. . . .

Δυλίας πολα κε δίςκολα δυλίας! Κε μόνον εκιν, πυ έςαν ςινιθιζμεν ςο βαριν τι δυλίαν, μόνον εκιν, πυ εγράφαν ςο κολχοζ, όχι για το „γολάι το πςομιν", αλα για να εφτάγνε δυλίαν, μόνον εκιν εταγιάνεπςαν κε επέμναν ςο κολχοζ. . . .

Για τιν δυλίαν μόνον κίχαν να νενκάςκυνταν κε να ιποφέρνε ι κολχόζνιτςες. Επρεπεν να πολεμυν κε να ιπεραςπίςκυν κε το πρότον το γινέκικον το κολχοζ.

Σον Απριλ απες ςιν Βοροντςόφκαν κε ςι Ζαρέτςναγιαν εργίνεςαν τα κεβεζελύκια κε τα ποςςποαζλύκια.

— Μόςε κιαμ κέκςετιατο;

— Ντό θα έκυαμε;

— Λαςς κοφι ίζνε. Τι κολχοζι ι γαρίδες εμαλαχτυπίαν αναμετακςίατυν.

— Γιόκ; τςάνυμ. . . .

— Ντο γιοκ κε κςεγιοκ, ο κόζμος κε ι γι έμαθανατο. Μαλι κςςιςίματα θελτς, κεφαλι ςςκιςίματα! Τι Σορόκιναν εχτύπςαν, μαλιν ςο κιφάλνατς κ'εφέκαν κε αετς ετςαράπςαν κ'εμαβρομελανίαςαν τον πρόςοπονατς, πυ αςιν εντροπίνατς εβδομάδας εκς κ'εβγεν κε ς'ανθροπς κι φένετε. . . .

Λέγνε πιαρτςιλιαέβνε. . . .

Κιαν λέςατς:

— Νέκυτςι τι Σαρόκιναν οπςε ίδανατεν, τα μαλία ςο κιφάλνατς κε ο πρόςοπονατς γιαλιζ. . . .

„Αφέντα, κεν παράκςενον", θα λέιςε,—ιμπορι πα εφίτροςαν τα μαλίατς κε τα γεράδαςατς πα έρθαν απαν. Ατε διαβολ κατικιτίριον εν ατε όλια εφτάι". . . .

Ο Μαγίλιν, ατοριζνον ο ζαμεςτίτελον τι πρόεδρυ τι κολχοζι να λέιςε έναν ιςτορίαν, να γελας χορτάις.

Ο Μαγίλιν επίγεν ς'έναν μακρινον ςτανίτςαν, για ν'αραεβ κε αγοραζ άλογον για το κολχοζ.

Σίτια κλόςςκετε αναμετακςι ς'αραπάδες κε ςο καλαπαλυκ κ'εροτα κ'ερομα για τ'άλογα, εντόκεν οτιν κε ς'έναν ομιλίαν, ιντερέςνι για τ'ατον.

Ινιας τιάτκας κοντος κε κύκυρος με τ'άςπρα γενόπα, ομιλα για το κολχοζ τι „Αρτύχινας". . . .

— Κιριε, ντο να ίπο-ςας. Ις αφτο το κολχόζιον γίνυνταν τιύτα πράγματα, πυ να ςςαςςέβ:ς κε να χάνις το νυν-ςυ. Ιμαρτον ςυ κίριε, κε ι γλόςα-μυ δεν πάγι να τα ίπο. Ολα-τυν ίνε κινα κε ι αγυρ με τυς γινέκυς ταραγα. Εχυνε έναν, Μογίλιν, τον λέγνατον, αφτος έχι ςιν ιποταγίν-τυ τριάκοντα κε τεςαράκοντα γινέκυς κε κάθε εςπέραν λαμβάνι ις το κρεβάτι-τυ κε νέον γινέκαν....

Ετοπλαέφτεν το μιλετ κε ακύι.

— Το πιςτόπονατ,—νυνιζ ο Μογίλιν,—αγύτος ο γέρον ο κοντοπίθικον αποπυ εκςένκεν κε λέι αύτα τα μαρτυβάλια;—Εγιανάςςεπςεν περιςότερον, ακύι με προςοχιν.

Ο τιάτκας εθάρεςένατον αςεκινυ . αρτυκ άλο κι ςτεκ, λιν κε κυδαριαζ το πςέμαν ψ πςέμαν απαν.

— Πασςα, χατιρυν κάλμαςυν, κα θα εροτόςε,— λέγιατον ο Μογίλιν. Κεντι εςι ίδες ατο το κολχοζ, εγνορις τον Μογίλιν;. . . .

— Τέκνον, εγο ο ίδιον με αφτα τα ομάτια-μυ ίδατα.

Αφτα τα οπία λέγο, πςέμαν δεν το κι ταράζο ανάμεςα...

— Καλα, ο Μογίλιν τιναν λες, ντόιςος εν;

— Οι, οι τέκνον μιν το εροτας. Ο Μογίλιν ίνε ένας αγράνθροπος, αποδο ίςαμε εκιαπαν. Τα ομάτια-τυ τςινάκια εδγάλυν κε όταν τςαίζι, ι λαλία-τυ παγον τον άνθροπον. Ο Μογίλιν, τον οπιον λέγυν άνθροπος δεν ίνε τέκνο-μυ, ίνε ο Νεοςφόρος, ο Αντίχριςτον τον οπίον λέγυνε. . . .

Αλο κ'επόρεςεν να κρατι ο Μογίλιν επίαςανατον τα γέλτα. . . .Το μιλετ, πιος έκυαν ερχίνεςαν να μυρμυρίζνε, κ'ίνας γαρι, πυ όλον τον κερον εςπόνκιζεν με το τςίτνατς τα δάκρια επίκεν το ςταδρόνατς κ'ερχίνεςεν να πυςςτυριζ το „πατερ ιμον".

— Νέπρε εςι άνθροπος κίςε, αντι να κλες, το κέφις έρθεν, γελας;—εταζυρλαεπςαν τον Μογίλιν ι χορετ.

— Τοδάριςςι, πός να μι γελο; εγο ςίτια ίμε εγο, επίκανεμε κε Νεοςφόρον κε Αντίχριςτον. Το κολχοζ, ντο λέι κε κατακριν αύτος ο τιάτκας τ'εμέτερον το κολχοζ εν κε ο Μογίλιν πα εγο ίμε κ'έρθα ςο παζάργεςυν ν'αγοράζο άλογον για το κολχοζ. . . .

Αρτυκ επίραν κε εςτάθαν τον τιάτκαν για τα πσέματα. Ετέρεςεν πος ι πογιατ εντόκεν εκς κε πολεμα κατ να λέι κε να εβγεν αςπροπρόςοπος. . .

— Κίριε εγο αν κε δεν ίδατα με τα ομάτια-μυ, τα έκςατα όμος απο έναν ςοβαρον κε τίμιον άνθροπον, πυ έτον ένας μεγάλος τιτςιάρις κε ατόρα πάλιν εμπόριον κάνι απάνο ις το ποδάρι κε τον οπίον δεν γίνετε να μιν τον πιςτέβις. Αφτος ο τιτςιάρις εχι δικόν-τυ πετρινον οςπίτιον, αφτος ις τα περαζμένα τα χρόνια έχτιςεν με τα εδικά-τυ τα χρίματα εκλιςίαν κε ατόρα πος εμπορι να το λέγι πσέματα;. . .

Αγίκα μαρτυβάλια άμον τι τιάτκα εγόμοςαν κ'έςιραν γιᾶ το κολχοζ ι κυλακ, τ'εκλιςίας επιτροπ, ι ποπάδες, ι διακ, ι ςεκταντ κε ολ ι τυςςμαν τι ςοβετικις κιβέρνιςις... Κε ολ πα επροφίτεβαν...

— Πολα κι πάι ίςαμε με το μοθόπορον κρατι το κολχοζ, κ'επεκι θα ταυτέφκετε.

Αφτα τα ίδια έλεγεν κε ι κολχόζνιτςα ι Τςερνόβα κε ς'εκίνυς πυ αςᾶλα τα ραγιόνια έρχυςαν να εκςετάζνε το κολχοζ κε ς'εκινυς, πυ ενδιαφέρκυςαν για τιν πρόοδον τι κολχοζ. Τεα μιςτικα έλεγαν-ατα, αλα με τιύτον τρόπον, όςτε ο κόζμος να περ χαπαρ. Ι κυλακ, τίνος καρδίαν έκαπςεν το κολχοζ, ςίνος τ'ομάτια άμον μεςιμιαρ εκαρφόθεν, έβραν τιν Τςερνόβαν. Απατεν εμαθάναν όλα τανέα, κε όλα τα ιποθέςις τι κολχοζι...

Ι Τζερνόβα απες ςο κολχόζ-πα τύλα κ'έςτεκεν, έκαμνεν τι ρόκανατς, επολέμανεν να ςκανταλιζ τι πεςπαρτίνι τι γινεκς.

— Νέκυτζι, εςι πα τεα ντο νενκάςςκεςε, κε ςκοτύςε! Πασςκιμ το ίςε παρτίινα, γιάγοτ κομςομόλκα; Ας πάγνε ατιν, εμπρολατ, ας νενκάςκυν, ας δίγνε παράδιγμαν. Εςας ζατι νεςοζνάτελνι λέγνε-ςας, πεςκαθέςτεν ομάλια, ςο μοθόπορον απαν, θέλνε κι θέλνε το μερτικόνεςυν θα δίγνε-ςας...

Μίαν δίο λέι ι Τζερνόβα, καταφερ το ςκοπόνατς. Ι ςκοτινι ι κολχόζνιτςες αρχινυν κε ζυκακέβνε, τα δυλίας απομένε οπις.

Αφυ καταφερ ατυνυς ι Τςερνόβα κλόςςκετε τει ςι κομςομολτς μερέαν, ατυνυς πα λέι άλα..,

— Ρεπιάτα,—λέγιατς,—πολα τςερεμόνιας μ'εφτάτεν τι πεζπαρτίινις. Κι θέλνε με το καλον, ανανκάςτιατς με το ζορ ας δυλέβνε!

Ι Τςερνόβα εςένκεν ςιν ενέργιαν κε άλα τερτίπια. Ερεθιζ τ'αντριζμεντς τι γινεκς, λέγιατς πος αντρύδεςατυν εφτάγνε υχάζζιβατ τι κομςομόλκες. Ατιν πα με τα διαρμενίαςατς επίκαν οργάνοςιν κε κολαέβνε τ'αντρύδαςατυν. Εκς άλυ πιάςκυνταν ταβίζνε κε με τι κομςομόλκες. Ι Τςερνόβα αςι χαράνατς ντο θα εφτάι κι κςερ.

Τρεςς αδα κε ακι, περνιζ ςι Βοροντςόφκαν· πυςςτιριζ τ'εγνόριμυς τ'ατινες τ'ανθροπς.

— Μόςας κιαμ κι κςέρετε το κολχοζ κςαν επέρεν φοτίαν, αντριζμεν με τα κορίτςια τ'έναν τάλο θα τρόγνε!..

Εςινταράεν το κολχοζ. Μερικι εγρίκςαν πος ετία ι Τςερνόβα εν κ'έςτιλαν αφιτςιάλνι χαρτιν ςιν πατρίδανατς να μαθάνε ντο τςιτςιακ εν ι Τςερνόβα.

Πολα κι' επέραςεν ένκεν ο μιλιτςινέρον τιν απάντιςιν. Εμαθαν πος ι Τςερνόβα, πυ ονομαζ τον εαφτόνατς πατράτςκαν, έτον προτίτερα πομέςςιτςα κι άντρας ατς ίχεν ςο Σαλςκ αλογυ ζαβοτ, έμαθαν πος ι πατριότιατς κ'επίκανατεν κομαντιρόφκαν ςο κολχοζ τι „Αρτύχινας" κε ότι ατε ι ίδια αφυ ι κιβέρςινι επίρεν το βίονατς, ος πομέςςιτςας, κατ'επίκεν εςένκεν ςπράβκαν ςα ςςέριατς, ότι εν εφτοχέςα πατράτςκα. . . .

Με τ'ατο τιν ςπράφκαν, ενέργιςεν ςέναν μακρινον ζζενοτελ, πυ κανις κ'εγνόριζεν-ατεν, κε επίρεν κομαντιρόφκαν ςο κολχοζ τι „Αρτύχινας".

Τιν πομέςςιτςαν Τςερνόβαν πολι εράεβαν-ατεν ςι ςτανίτςαν-ατς. Ο μιλιτςιονέρον πίος ένκεν το χαρτιν επίαςεν-ατεν κ'επίρεν-ατεν κ'επίγεν. Ι ςινεδρίαςι, ντο επίκαν εκίνο το βράδον ι τζλένι τι κολχοζι, έτον έναν απ'τα ςπυδεότερα τα ςινεδριάςις. Τα προςτιχίας κε τ'ατιμίας τι Τςερνόβας όλα εκςέβαν ςο μειταν κ'ι παρτίινι κ'ι πεζπαρτίινι ι τςλένι τι κολχοζι εγρίκςαν, πος αν κ'επαςτρέφκυντον ι Τςερνόβα, θα εδέβαζεν ςέναν ςάλο το κολχόζνατυν, το οπίον με το έμαν κε με τα ιδροκάματατυν εγύρεπςαν. Κε αετς-πα ίγεπςαν ανάμεςατυν κι απεφάςιςαννα δυλέβνε με περιςότερον προθιμίαν.

*
* *

Ο μοθόπορον χαρα κε αγαλίαςι έτον για το κολχοζ. Σα γιτονικα τα χύτορια κε τα ςτανίτας το εχταρ εδόκεν 22-23 το πολα πύτια, κε ςο καταφρονιμένον, ντο έπεζαν ολ'το γινέκικον το κολχοζ τα ςςιμονκονέςςια εδόκαν 58 πύτια κε τα καλοκερινα 42 πύτια ςο εχταρ...

Αχα ς'εςεν υραζζάι, προ πάντοι για το 1929, πυ όπος εκςέρετε, παντυ ςχεδον εγέντον κυρακλυκ.

Με άλο οματ ερχίνεςαν ολ κε τερυν τι κολχόζνικυς, ερχίνεςεν να ζελέδνατς·

Κε όχι μόνον για το κοκίνατυν, αλα κε για το ποςτανλυκ, πυ εδόκεν διπλάςιον ταγοτ, παρ'όςον ςον κερον ντο εκαμάτιζανατο ι „πυργαρ".

Κ'εκιν πυ έλεγαν, κε προφίτεδαν, πος θα χαλάετε το κολχοζ, κε θα τερυν το ςείρναθε, ατόρα έλακςαν ομιλίας.

— Αφοριζμεν ι κομυνιςτ, —λέγνε,—όλια επέραν, εμας τιδεν κι δίγνε, ατιν ι ίδιι εγένταν κυλακ...

Ακύγνατα ι κολχόζνικι κε γελυν, άλο κι κομπίυνταν, τι κυλακίον κε τι Τςερνόδας τα μιζιαβιρλύκια άλο κι διαδένε.

*
* *

Τιν ιμέραν τι Οχτοδριανις επανάςταςις ςοςτον γιορτιν ίχαν ι κολχόζνικι...

Εκςέδαν αςα μαντρία, πυ εζίναν υς ατότες, κε επέραςαν ςο νέον το μεγάλον κε το εδρίχορον το χτίριον, τιν οπςςεζζίτιαν τυ κολχοζι. Ακόμαν αποπες κ'εδιορθόθαν καλα κε κ'εςτολίςτεν το χτίριον, άμα ανάνκι κεν ατο θα γίνετε με τον κερον. Ατόρα ολ εδεδεόθαν πος ι δυλία προοδεδ κε πάι. Εναν κι άλο εκςυκλυκ εν το ότι ι φαμιλιότε ι τςλένι ακόμαν κέχνε κεντι τ'ατινέτερα χοριςτα οτάδες. Αγλίγορα όμος τ'ατινέτερον ι δυλία πα θα τεριαζ, διότι χτίετε νέον λίθινον μεγάλον οςπιτ οπςςεζζίτια, όπυ τα ικογένιας θα δίγνε κςεχοριςτα κατι-

κίας. Κατα το παρον απεφάσιςαν ι ςςιοράδες να ζυν ολ ςε ιδιέτερον μεγάλον δομάτιον, τα κορίτςια ςε δίο μεγάλα δομάτια, τα νέα τα πεδία κι αγυρ πυ ιν ολιγ—ατιν πα να ζυν μαζι ςε ιδιέτερον κάμαραν.

Τα κάμαρας ακόμαν κιν διορθομένα, όπος πρεπ, αλα μεγάλα ίνε, θερμα κι αςο πλέον βαριν το χιμόναν πα ανάνκιν κέχνε.

— Ντο κίνε ςιγιριζμένα κε διορθομένα, το καπαγιατ τ'εμέτερον εν, —λέγνε ι κολχόζνικι. Το ςοςτον εν κερον πα κέχομε, έπιτα κατα το παρον ατα πα εφτάνε κε παραεφτάνε. Ακόμαν οπςε εμπρ'ιμέραν ςα μαντρία εζίναμε.

Ατόρα το κιριότερον ι φροντίδα τι κολχόζνικιον εν να εχτιςκύνταν έναν τι προκοπις κράςνι υγολοκ, κε τρανίνε τι βιβλιοθίκιν-ατυν, να πέρνε περιςότερα εφιμερίδας κε ςκολικα κε τεχνικα βιβλία...

Ανάμεςα ςι τςλένυς τι κολχοζι εβρίυνταν ακόμαν μερικι αγράματι. Αγλίγορα όμος άτιν πα θα μαθάνε να δεβάζνε, διότι ιποχρεόθαν να πάγνε ςο λικπυνκτ, το οπίον ενίγεν ςο μοθόπορον απάν. Αφυ ολ θα μαθάνε να δεβάζνε κε να γράφνε, θ'ακύγνε μαθέματα ςο κολχόζικον το ςκολίον, το οπίον οργανύτε ςο κολχοζ απες. . . .

Απ'αφτο το ςκολίον, το οπίον εςχεδίαςαν τα ζζενοτέλια τυ κράι κε τυ όκρυγυ, θα εβγένε ι αχτιβίςτκες ι κολχόζνιτςες, πυ χριάςκυνταν, για να οργανόνε νέα κολχόζια.

Σίφονα με το πρόγραμαν τυ κολχοζικυ ςκολι ι κυρςαντ ι μαθιτε τρία χρόνια θα ζυν κε θα δυλέβνε

ςο κολχοζ, με τα ίδια τα δικεόματα τα οπία έχνε ι καθαφτο κολχόζνικι κε άναβα τα μαθέματα θα σινιθίζνε κε πραχτικα όλα, τα οπία πρεπ να εκςερ ίνας ςοςτος οργανιζάτορας κολχοζι. Εχτος αςο ριαντςιπιαρλυκ ι κυρςαντ θα μαθάνε να οργανόνε κε ποςτανλυκια.

Οφέτος την άνιξιν το κολχοζ θα χτιζ μέρος για 30 μυχτερύδια μάτκας, ορνιθοτροφίον με ινκυπάτορον για 300 οβα, γαλατοκομιον με λετνικ κε κατάλιλον μαντριν για 200 χτίνια.

Κε αετς πα άναβα το ριαντςιπιαρλυκ κε το ποςτανλυκ, ι μαθιτε τυ κολχόζικυ ςκολι θα μαθάνε κε γαλατοκομίαν, γυρυνοτροφίαν κε πτινοτροφίαν.

Το κολχοζ μόλις ερχίνεςεν να εμπεν ςο δρόμον, να χτίετε, να διναμον. Μόλις ετελίοςεν το χτίριον τι οπςςεζίτιας για 200 πςιχας, ι ςίλοςναγια πάςςνια για 300 χιλιάδες πύτια παςτομένον χορταρ, το μαντριν για 60 αγελάδας κε κςεχοριςτα το μυςςκενάρναθε για τα μυςςκάρια. Ερχίνεςεν το χτίριον τι οπςςεζίτιας για τα ικογένιας το ςκολιον τι κολχοζι για 120 κυρςάντυς χτίουνταν πόγρεπα, ποτβάλια.

Την προτάνιξιν θα χτίετε το κλυπ, τα ποςτρόικας τυ νικοκιρίυ, αμπάρια, ςκλάτια κ.τ.λ. Θα χτίετε το πρότον ςο κράι ι ςτολόβαγια τι κολχοζι με μιχανικον μαγερίον κε φυρνιν. Επίςις θ'αρχινα κε το χτίσιμον τυ λυτρυ, θα γυρέφκετε μιχανικον πλιςταρίον θα χτίετε δέφτερον ςιλόςναγια πάςςνια κε ιλεχτρικον ςτάντςιαν για τ'ανάνκας τι κολχοζι.

Κε αφτα όλα, για το ότι ι πατράκ κιν ι παλει ι μυτςυρυμ εργατ, για το ότι ι ζοίατυν έλαξςεν, για

το ότι έμαθαν γράματα, ενίγαν τ'ομάτιατυν για το ότι ι γινεκ εγύρεπςαν κεντι τ'ατινέρον, γινεκίον κολχοζ, παραδιγματικον κολχοζ. . . .

Εναν κερον ι χυτοριάνι, πυ κ'εςέβαν ςο κολχοζ, εγέλαναν επροςονιδίαζαν τι κολχόζνιτςες, εςςέρυςαν, όνταν ελεπαν πος το κολχοζ οπις πάι κ'εμπρι κέρτε κ'ενεμέναν με τα ςςίλια ομάτια πότε θ'απογυρέφκετε κε θα χαλάετε.

Εκίνο ο κερος επέραςεν

Ατόρα ι χυτοριάνι, πυ κ'εςέβαν με τον κερον ςο κολχοζ, επυςςμάνεπςαν αμον.... με ςιχόριςιν, κ'ερχίνεςαν απΐνας ίνας κε κολεχτιβικα να γράφνε ζαγιαβλένιας κε να παρακαλυν να βάλνατς ςο κολχοζ.

Αλ ι γιτονάδες, ι ραντςιπιαρ αςο χύτορ Οπράςτςόβι πολα κερον εβρίυςαν ςα δίχοτα. Πος να δίγνε ςο κολχοζ το καλον το ςόι τα μυχτερύδια, ντο άντςαχ ετεριάτεπςαν. Αςόλον ίςτερα ατιν πα οπις κ'εςτάθαν. Ι γαρίδεςατυν ανιχτα-παςτρικα ίπαν τ'αγυρτς.

—Εςιν ίντιαν θέλετε πίςτε, εμις θα γράφκυμες ςο κολχοζ τι „Αρτύχινας"

* * *

Αγρονόμον τι κολχοζι κ'επρόφταςεν να τελεν το παραγογικον τον πλάνονατ για 1200 εχτάρια κι αποπις ερθεν ι απόφαςι για 3.000 εχτάρια κι αβρι κε μεθάβρι πόςον θα περιςεβ. . .

Μ'έναν λόγον το κολχοζ αςιν ιμέραν ςιν ιμέραν φιτρον κε πάι.

Κε πος να μι προοδεβ κε να μι μεγαλιν;

Πολα κερος κεν επέρασεν ςον κανονιζμον τι Κομύνας κ'εδινάμοσεν περιςότερον το νικοκιρίον-αθε.

Σο κολχοζ αςόλον καλίον ζυν τα πεδία. Εχνε ιδιέτερον οςπιτ οπυ εν κε το γιάςλι. Εχνε τα κρεβατόπατυν έμορφα κε παςτρικα κε ανάλογα με το πόινατυν ςκαμνόπα κε τραπεζόπα. Το τέρεμανατυν καλον κε εκςίκαλον, με τι παραμανάδες, κε τι διάςκαλτς. Το φαγίνατυν ταχτικον κε με τιν όραν, το καλον ι βύκα τ'ατινέτερον....

Ι κολχόζνιτςες με περιφάνιαν δίκνε το πςομίνατυν.

—Ολον το Σάλςκ γιρίςτεν, πράβο θα λέγοςας, αν εβρίκετεν αγίκον νόςτιμον κε καλοπςεμένον πςομιν.

—Το φαγιν για τα πεδία το καλίτερον, αλα ι ιλικιομεν πα ντο τρόγνε διαλεχτον κε χορταςτικον.

Το ςςιμονκον πολα δυλίας κέχνε. Κατα το παρον κάθε κολχόζνικος-κομυνάρος δυλεβ 6-7 όρας κε έχι κε τα βιχοτνόι τα ιμέραςατ. Οταν όμος ι δυλία εν βιαςτίκον, το βιχοτνόι παραν κ'εφτάι, ολ θα δυλέβνε.

Εν κε ι μάθιςι· πρεπ ολ να μαθάνε κε αγλίγορα μάλιςτα. Να μαθάνε πος να διεφθίνε το κολχόζικον το νικοκιρίον πος να διεφθίνε το κολχόζικον τιν κομύναν.

Τιν κομύναν κιβερνα έναν πραβλένια, απο πέντε κολχόζνικυς. Εχνε κε εκςελεχτικιν επιτροπιν (ρεβιζιόναγια κομίςια), πυ εφτάι ρεβίζιαν όλον τιν εργαςίαν. Τιν πραβλένιαν κε τιν ρεβιζιόνι κομίςιαν χοριζ το γενικον ι ςινεδρίαςι.

Για βοιθυς τι πραβλένιας χορίζνε ζαβέτυιςςις, για τα διάφορα εργαςίας· λ.χ. πολεβοτ αγορότνικον, γαλατο-

κόμον, γυρυνοκόμον, ζαβχοζ, που εν ιποχρεομένος να διεφθιν το μαγιρίον, τι στολόβαγιαν κε το μαγίρεμαν.

Ολ αφτιν ι ζαβέτυισςι ινε γινέκ κε χορίζιατς το παραγογικον ι ςινεδρίαςι, το οπίον λογαριάςςκετε άμον „ςοβναρκομ" τι κολχοζι, εφτάι ςιγνα πικνα ςινεδριάςις, κε αποφαςιζ τα εργαςίας ντο θα γίνουνταν ςο κολχοζ, το οπίον ατόρα εκλόςτεν ςιν κομύναν...

Αλο κ'ελεπς το τςιπλαχ τιν ακροποταμέαν. Το νέον ι κομύνα τι „Αρτύχινας" εν το ςτολιδ τι ςτέπας, το ςεβκιλιν τυ Γέγυρλικ,το πρότον ι κομύνα το πρότον το κολχόζικον το ςκολίον, το οπίον ς'έναν δίο χρόνια απες θ'αβγαλ νέις γινέκς κολχόζνιτςες, που θα βάλνε ςο δρόμον το νέον τιν ζοιν.

Αγίκς γινεκς πολυς χριάςςκετε το ςοβετικον το κράτοςεμυν! Αγικς γινεκς, αναμένε τα χιλιάδες τα κολχόζια, αγικ γινεκ χριάςκυνταν για να μαθίζνε κε ν'ανίγνε τ'ομάτια τι μονονικοκιρίον, που ακόμαν εβρίυνταν ςι ςςιφιαν για το μεγάλον το όφελος τι κολεχτιβικις εργαςίας...

Ι „ΜΑΙΣΑ"

Ι Λιμπία εφάιςεν τα πεδίατς κε θα θέκιατα κα. Ακόμαν το μικρον κεπρό φταςεν να κιμιζ, ίλακςεν ο ςκίλον κε κύπα κύπα εςέβεν απες ςιν χάταν ι Γαλυςςίχα.

Σι ςκοτιναςέαν κ'επεγρικίςτεν κ'εργίνεςεν ν'αφτάι μετάνιας, εμπροςτα ςο κράςνι υγολοκ, όπυ αντι ικόνας εκρεμάυτον ο κάντρον τυ βςεςογιύζνι στάροςτα Καλίνιν κε το ποχβάλνι λιςτ, ντο εδόκαν τι Λιμπίαν, όνταν ετελίοςεν με το άριςτα το γεοργικον το ςκολίον.

Αρ εμακρομετανίςτεν ι Γαλυςςίχα κε χορις να λέι τιδεν, εκάτςεν ςιν κεςςιαν απες.

Αφυ εθέκεν κα τα πεδόπατς ι Λιμπία, εκάτςεν κι ατε ςι Γαλυςςίχας το γιαν κε εροτάτεν.

— Πατςι Γαλυςςίχα κα θα έλεες;

Χορις να δι απάντιςιν ι Γαλυςςίχα εςκόθεν επίκεν έναν τεμελαχ κε τςυνκροτα κε ςίτια τρέχνε τα δάκριατς, λέι.

— Γυρπαν να κόφκυμε ςα ποδάριας, Λιμπία, γίτεπςον το χτινομ, κατ έπαθεν κι αλμέχκετε, εχςεράθεν τ'ιθάκναθε, θα πςοφα το μυςκάρναθε αςιν πίναν. Λελέβοςε κατ' πίςον, γυρτάρεπςομε αςο κακον κι αςιν κακιν τιν όραν...

* * *

Ι Γαλυςςίχα ςι ζρίνατς γράμαν ντο εν χαπαρ κίςςεν. Ελεπεν τα γράματα κ'εθάρνεν μερμίκας τρέχνε απανκες ςο χαρτιν, κι αμον όλια έναν πιτςιμ έχνε, κε άμον λογις τυ λογιον ίνε.

— Πυ να πιςτεβ ι Γαλυςςίχα πος ατα τα μιρμίκας ενύνταν κε εφτάγνε τα λέκςις κι αςα λέκςις γίνταν τα βιβλία κι αςα βιβλία μαθάνε ανθροπ έναν ςορον χρίςιμα πράματα, αςα οπία ι Γαλυςςίχα, πυ επέρνικςεν τα ςεράντα, χαπαρ κεςς.

Ι Γαλυςςίχα εζίνεν, όπος εζίνεν κε ι γρέα ι μάνατς. Επίςτεβεν, ότι επίςτεβεν ι μάνατς, εφοάτον τον θεον, εφοάτον τον διάβολον κι αςόλον πολα τι μάιςας κε τι τςιντςίδας.

Τι Γαλυςςίχας το μον κε μοναχον, το τριμελιμένον το χτίνον εγαςτρόθεν τιν άνικςιν.

Τρομαζ απάναθε κεκα τερίατο αςον εαφτόνατς χαλίον, κε φοάτε, πολα φοάτε ας' ομαт.

— Ντο θα γίνυμε, αν ομαтιάςςκετε το χτίνον;!

Εδιαρμένεπςανατεν ι γιτονάδες—όςον τ'ατινες πιος ίχαν—να φιλατ το χτίνον απες να μι περ ομαт.

Κι αετς πα ι Γαλυςςίχα δίο εβδομάδες, πριν αςι γέναν, εκλίδοςεν το χτίνον απες ςο μαντριν. Εκιςαπες εφάζνεν, εκιαπες επότιζεν, ίλεν κε ιμέραν κ'έδικνενατο.

Αρ έρθεν ο κερόςαθε, εγένεςεν το χτίνον κε ντο να ελεπ ι μαβράχαρος ι Γαλυςςίχα. Εκςεράθεν τ' ιθακ

τι χτινι κε το γάλαν το μυςκαρ πα κι κανίτε.

— Ναιλι εμεν τι μάρςαν, οματίαςαν το χτίνον. Τςέτον, πίος οματίαςενατο, τ'ομάτιατ να εδγένε.

Ενύντςεν επενύντςεν· „αγύτε έτον, ακίνε έτον, ακίνε ίδεν το χτίνον, ακίνε κίδενατο". Αςόλον ίςτερα εθιμέθεν τι Λιμπίαν κε τα λόγια ντο έκςεν για τ'ατεν ςι γιτονίαν.

— Ατε οματίαςενατο ας ατεν κεκς-κεν. Ατε ζατι μάιςα, τςιντςάδα εν, εμάγεπςεν το χτίνομ.

* * *

Σα πρότα τα ιμέρας, όταν ι Λιμπία ερχίνεςεν να δι ςο ζαδοτ απ' έναν φυντ περιςότερον βύτορον, κανις τι διαφοράναθε κ'επίκεν.

Οταν όμος ερχίνεςεν αντι τέςερα κε πέντε να δι ενέα φύντια, ι γινεκ ολ εςςιάςςεπςον.

— Νέκυτςι, αγύτε ι Λιμπία ςίτια έςτεκεν ερχόντανεν; έναν κιάλο χτίνον εγόραςεν.

— Γιοκ, κιρα, γιοκ, έναν χτίνον εςς...

— Νέκυτςι πος εν δινατον. Αςέναν χτίνον ατόςον δύτορον γίνετε;...

Θα κάθετε, θα εκςιγίζιατς ι Λιμπία πος επλέθινεν το δύτορονατς, κερον κεςς, πολα δυλίας ιν να εχτελα.

Εροτύνατεν αλ απαδα, αλ απεκι.

Σίτια τρεςς, μαςχαρεφτα λέι.

— Ατο μιςτικον εν, εγο μονάχον εκςέρατο...

— Αχα μιςτικον...

Επίραν κε εστάθαν τι Λιμπίας το μιστικον, επίχανατο ολόεν ιστορίαν. Ετάραχσαν δεμόνια, αραπς, μάιςας, εχςοτερικα κε ασόλον ίςτερα ετιαςτικλιάεπςεν πος ι Λαμπία εν τςαζυ, τςιντςάβα, μάιςα εν...

— Μέτα κ'ελέπετε τά ικόνας πα· εχςένκεν ας' οςπίτνατς.

— Κε βέβεα το πλεθύμενον το γάλανατς πα θεοδυλία κεν, διαβολ ςινεργία εν...

— Αι, άι, αι, μάιςα κε τςαζυ έτον κι υς ατόρα πα κέκςεραματο...

* * *

Ι Λιμπία πολα άγλίγορα εκςένκεν ςο μειταν το μιςτικόνατς, διλαδι το αρτελ. Οπυ έςτεκεν κι όπυ εκάθυτόν ι ομιλίατς με τι γινεκς ατο έτον, πος ν'ανι τ'ομάτιατυν, να φοτιζ το νύνατυν, να ενόνιατς ςο μολότςνι αρτελ.

Κε καλίτερον πα αγιτάτοραν γι'αφτο το ςκοπον ίχεν το χτίνονατς, πυ το γάλαναθε αςιν ιμέραν ςιν ιμέραν επλεθίνεν.

— Ολτςεςυν, όλτςεςυν θα μαθίζο το μιςτικον, όλια τα χτίνια θα φτάγο γαλατιάρκα, αν θα εμπένετε ςο αρτελ. Κε ντο ςιφέρον εις ας αγίκον χτίνον, πυ θα δι έναν παχρατς γάλαν; Ατο κιαρ κεν, ατο ζεμίαν εν. Με το βέτρον πρεπ ν'αλμέχχετε, ακυς; με το βέτρον. Βέτρον απο πυρνυ, βέτρον ςο μεςιμερ, βέτρον αςο βράδον. Κι αφτο θα κατορθύτε μόνον μετ'αρτελ.

Για τα ομιλίαςατς για το αρτελ, για το πόλικον το γάλαν, κε για το ότι εκςένκεν αςο ικονοςτας τα ικόνας, ι κυλακ ονόμαςατεν μάιςαν κε τςιντςιάβαν κ' επολέμαναν με κάθε τρόπον να χαλάνε τα ςχέδιατς επιδις κε τα αρτελ κε τα κολχόζια ίνε ο μεγαλίτερον ο τυςςμάνον τι κυλακ.

Κι αρτυκ μάιςαν κε τςιαζυν έςκοναν κ' εκάθιζαν τι Λιμπίαν ςα κεςςιάδας κε ςα χάτας, χορις να λέγνατο ανιχτα, διότι αλ κ' εθέλναν, αλ εφούςαν, αλ έλεγανε. ,,Εγο ντ' έχαςα, ας πάι εβρίκιατο απ' αλυ".

* * *

Τα μακρέα τα μετάνιας τι Γαλυςςίχας, τα τεμελάχιατς, τα λόγιατς για το γίτεμαν εςένκαν ςιν ιποπςίαν τι Λιμπίαν.

Το ςοςτον εν ότι ι Λιμπία πολα κερος κιαν νέ θεον πιςτεβ, νε διαβολτς, νε μάιςες κε περίδες, αμα όμος εντόκεν ς' οτίνατς, πος ατεν τιν ιδίαν λογαριάζνατεν μάιςαν κε τςιντςάβαν, εφοέθεν κε με τα ςοςτατς, τςίνκι θ' αποφέβνατεν ι γινεκ, εμπροςτατς θα ςτιμνόνε κι οπις προςοπι τςέκςερ ντό θα γομόνε κε θα ςίρνε. Κ' εμπιςτοςίνια αφυ κεν ςο μέςον, δυλία πα κι θα γίνετε, τ' αρτελ πα θα πάι κατα διαβόλυ.

Πρεπ να ομιλα να εκςιγίζ, να αποδικ πίον εν ι ετία πυ το χτίνονατς εδιπλαςίαςεν το γάλαναθε.

Ερπακςεν τιν ταπυρέτκαν, εκάτςεν ςο τραπεζ, ντο έςτεκεν εμπροςτα ςον κάντρον τυ Καλίνιν ετάρακςεν

τα βιβλίατς κε εχόρτςεν απ' ανάμεςα το ζζυρναλ τι ,,χλεπορόπκας''.

— Να,—λέι τι Γαλύςςιχαν,—έπαρ δέβασον, μάθα κε μ' εθαρις πος εγο με τα γιτέματα κε με τα μαγίας πλεθίνο τι χτινιμ το γάλαν.

Ντό θα δεβαζ ι μάρςα ι Γαλύςςιχα, πυ το γράμαν πα κι χοριζ. Τερι τα γράματα κ' εθαρι μερμίκας τρέχνε ανκεκα.

Ι Λιμπία κι αφίνιατεν. ,,Ακςον'',—λέγιατεν.

— Το ,,χλεποροπ'' οπερτς τιν άνικςιν ένικςεν κύρςια για τι χτινι το τέρεμαν. Εγο έμαθα, δεβάζο κε όπος λέι το βιβλίον αετς πα τερο κε πεςλεέβο το χτίνομ. Λύζατο, χτενίζατο, κρατο παςτρικον το παθινίναθε. Χορταρ φάζατο όςον ντο λέι το βιβλίον, ταράζο ςο φαίναθε ςςανιν, ζζμὶχαν, μ' έναν λόγον εχτελο όλα οπος λέγνε ι αγρονομ, πυ εβγάλνε το ζζυρναλ τι ,,χλεπορόπκας''. Σο μίναν απαν ίδα τι διαφοραν.

Το χτίνομ εδίπλαςεν το γάλαναθε! Κιαν γυρέφκετε το αρτελ, ατότε όχι μόνον τεμον αλα κε όλια τ' αρτελι τα χτὶνια θα πλεθίνε το γάλαν ατυν.

—Γυρπαντς,για πέμε, ατο τεςον ι χλεπορόπκα λέι τιδεν κε για τ' εμον το χτίνον; Γιατι εκςεράθαν τα ροίαθε;

Αφυ ερότεςεν κ' έμαθεν πος ι Γαλυςςίχα ετέρνεν το χτίνονατς πριν τι γένας, εγρίκςεν ι Λιμπία τιν ετίαν κε λέι.

— Ι ,,χλεπορόπκα'' για τ' εςον το χτίνον πα λέι, άκςον. Πριν τι γένας το χτίνον κι πρεπ να κρα-

τίετε όλον τον κερον απες ςο μαντριν, αλα να εβγεν ςιχνα πικνα ςον καθαρον τον αέραν κε να πορπατι ολίγον. Κιαν κι θελ, με το δυκάλεμαν πα πρεπ να κλόθομε το χτίνον ανκεκα για ολίγον κερον. Αλιότικα ςερτλεεб τ' ιθάκναθε κε κι αλμέγκετε. ,,Αφτα γραφ το ζζυρναλ. Ατορα ας λέγοςε κε το γιατρικόναθε.

,,Σο ςερτλέεμαν, πρεπ να εφτάμε μαςαζζ /τριπςιμον/ τ' ιθακι''.

Ιπεν κε ίπεν ακόμαν πολα ι Λιμπία για τι ,,χλεπορόπκαν'', για τι ςκοτιναςέαν κε τιν αμάθιαν, για το ότι κε ι γινεκ τι χορι πρεπ χορις άλο να μαθάνε γράματα κε για το ότι μόνον το κολχοζ θα γλιτον τι γινέκαν αςα περιτα κε τα бαρέα τα δυλίας τ' οςπιτι κε θα εφτάγιατεν νά εςς κερον ελέφτερον να μαθαν κε γράματα.

Ι Λιμπία λέι κ' Γαλυςςίχα νυνιζ.

— Να πιςτέбο αγύτεν τι γαριν, γιόκςαμ γιοκ;

* * *

Επέραςεν χρόνος.

Σε κενυργόχτιςτον εбρίχορον μαντριν απες, εμπροςτα ςε παςτρικον τραπεζ, πυ ςκυτυλιζ ας αλατι τι μιροδίαν, κάθετε ι Γαλυςςίχα, με το μολιбοκόντιλον ςο ςςερ κε ςίτια τςιζεб κε μετρα κε με τα δάχτιλα, λογαριαζ το γάλαν, ντο έςτιλεν οςίμερον ςι φέρμαν.

Γολάι δυλίαν κεν.

Εбδομίντα χτίνια, ίςαμε ογδόντα βέτρα γάλαν ελμέχταν το πρωι κε τα бέτρα θα κλόςςκυνταν ςε

κιλόγραμα. Μικρον λάθος, ο λογαριαζμος χάτε, ταλγαλαεφς κε το τςοαπ αςεςεν πςαλαφυν.

Ι Γαλυςςίχα ςιν αρχιν βέτρα ςιμιον ςο τεφτέρνατς κ' ι πομόςςνιτςατς, ι Τάνια ίνας αςι ςκολι τα κορτςόπα, κλοθ τα βέτρα ςε κιλόγραμα, δεβάζιατα κε περάζιατα κ' ι Γαλυςςίχα ςο κατάςτιχον, ςίφονα με τα μαθέματα, ντο επίκεν ςί ςςιμονκονι τα μίνας ςο λικπυνκτ.

Αφτο τιν εβδομάδαν έτιχεν ι ςιρα τι Γαλυςςίχας να εφτάι τεζζύριτ ςο μαντριν τι κολχοζι. Εναν ςορον ςκυτύρας. Αναβα ντο θα κρατι το λογαριαζμον τι γαλατι, ντο θα πάι ςο ζαβοτ, πρεπ να εκςεταζ κε τι νόρμαν τι φαγι για όλα τα χτίνια, πρεπ να ςτεκ απανκεκα ςι γινεκς, πυ ι ςιράτυν εν ν' αλμέγνε, πρεπ να ετιμαζ ναριάτια κε να ιδοπια με τον κερον τι γινεκς πυ άβριον θα εβρίυνταν ςα δυλίας τι μαντρι.

Εχτος αφτο πρεπ να οριζ κε τι κολχόζνιτςες, πυ θα κεζτυρέβνε ςον καθαρον τον αέραν τα χτίνια, ντο ςα κοντα θα γενύνε.

Ανκεν ! . . . Ανκεν ατα τα χτίνια πα παθάνε, ότι έπαθεν τ' ατινες το τριμελεμένον το χτίνον, όνταν επίγεν ςιν „τςιντςάβαν" τιν Λιμπίαν κ' επαρακάλνενατεν να γιτεβ το χτίνονατς'

Χρόνος επέραςεν κ'ι Γαλυςςίχα εθαρι επέραςαν ζαμάνια κε κερυς. Κι'όταν θιμάτε τιν αμάθιανατς εντρέπετε, κοκινιζ κι άμον κι θιλ να πιςτεβ, πος ατε έτον πιος επίςτεβεν τι μάιςας κε τ'οματίαζμαν.

Κε πός να μι ςςαςεβ κε να θαμαζ.

Σ'έναν εναμπς χρόνον απες το χορίον άλο κ'εγνορίγςατο, έλακςεν, εμόρφινεν.

Αλο κ'ελεπς εκίνα τα μυτςυρύμκα τα χτίνια, ντό ελμέγκυςαν αςον πυρνον υς το βράδον έναν παχρατςέαν γάλαν...

Ατόρα τα χτίνια κι λαλίατα ο τςοπάνον αςον πυρνον ος το βράδον ς'αράνια κε ςα πυράνια κιάν. Σο κενυργόχτιςτον, το εδρίχορον το μαντριν, το καθέναν το χτίνον έχι ςο πόιναθε κεριαν παθινιν, γομάτον ταζεα θεριζμένον χορταρ. Κέ άναβα το χορταρ δίγνατα κε άλα, λογις τι λογίον κόρμας, για τα οπία άλοτε όχι μόνον τα χτίνια, αλα κε ι ςάαπίδεςατυν πα χαπαρ κίχαν.

Ολα καλα κ'εκςίκαλα ςο κολχοζ. Εναν μονάχον νυνιζ κε κ'επορι να φέριατο ς'εςαπ ι Γαλυςςίχα. „Ογδόντα χτίνια, όλα τ'ατινες κ'έναν τ'ατινες κεν". Γάλαν όςον ντο θελτς, βύτορον εμπροςτα τα πεδία κ'έλεπανατο κι ατόρα τρόγνε ταχτικα. Κε ντό βύτορον αντίκαν, ζαβοτι βύτορον. Αμαν κςαν για „οτυνυμ, για οτυνυμ". Κεντι τ'ατινες χτίνον, κιας έν κε μαλιάρικον κεςς, για να εβριχ τιν πελιάνατς με τατο, να καρδοπονα πυρνον βράδον. Ατόρα με όλον τιν ιςιχίαν-ατς, νύνιγμαν κεν, τςίκςιμον κεν. Εν τεζζύρναγια οςίμερον. Θα τερι τα ογδόντα τα χτίνια να τρόγνε, να πίνε ταχτίκα, ν'αλμέχκυνταν, να παςτρέφκυνταν κι άλο τιδεν. Κι ατε έμαθεν αλιότικα. Πυρνον βράδον να νενκάςςκετε κε να νυνιζ για το χτίνονατς, γιαμ κι θα γενα, γιαμ θα πςοφα κτλ. Σιν αρχιν πολα επιριάυτον γ'αφτο τιν ετίαν, όςον ντο επίγεν εςινίθιςεν...

Τα παράπονατς λέγιατα τιν Λιμπίαν, πυ εν ζαβέτυιςςις ςι χτινιτροφίαν τι κολχοζι.

Ι Λιμπία γελα.

— Νέκυτςι, λέγιατεν, γάλαν πιντς, βύτορον τρος εςι κε τα πεδίας;

— Κε βέβεα κε τρόγομε.

— Αρ θα πι χτίνον πα έις. Το γάλαν χοςς κε το βύτορον το χτίνον εφτάγιατα. Εςι ατόρα πρεπ να πολεμας να περιςεβς τι μάθιςις, γιατί όλον ι ςτανίτςα θα εμπεν ςο κολχοζ κε ι δυλία κε τα λογαριαζμυς θα περιςέβνε. Θα μεγαλίνομε το ςοςιαλιςτικον το χτίςιμον κε κι πρεπ να κρεμίυμες ςα τςαμύρια, αςπροπρόςοπι πρεπ να εβγένομε εμις ι γινεκ. Σοςτα κι λέγο;

Γελα ι Λιμπία κε τι Γαλυςςίχας πα το κέιφ έρτε. Σίτια πάι ςι ςτράταν αςο βράδον κε ςίτια νυνιζ.

— Μάνας, μάιςαν ελέγαν αγύτεν τι γαριν κε μάιςα πα εν, άμα καλέςα κε χριςέςα μάιςα. Σιν' αρχιν το χτίνομ επίκεν πατςίνκαν κ'ίςτερα εμεν. Σίτια εμ κςίλον απελέκετον, εμάτςεμε γράματα κι'ατόρα θα μαθίζμε κε αριθμιτικιν κε πός να εφτάγο τα βέτρα κιλόγραμα. αίτςα „μάιςα" αςο κιφάλιμ κι απαν τόπον.

Ι Γαλυςςίχα άλο κι φοάτε κι άλο κι πιςτεβ τ' μάιςες, τα εκςοτερικα, τ'ομματ κε τα μαγΐας. Αλο κ' τρομαζ, αλα με χαράν εβγεν κε πάι ςιν απαντιν τι „τςιντςιάβας" τι Λιμπίας. Αγαπάτεν κε τιμάτεν απο καρδίας,διότι ατε έδικςεν-ατεν νέον ζοιν, εμάτςεν-ατεν όχι με τςυνκρόματα κε με κατάρας, αλα με χαραν κε με εφχαρίςτιςιν να δυλεβ για το κολεχτιβικον το νικοκιρίον, όπυ ο άνθροπον εγρικα τιν ακςίαν-ατ, εγρικα τι δίναμιν-ατ, όπυ ι γινέκα κι κλόςςκετε ανκεκα όλεν τιν ιμέραν, αμον ποζυτςιαν κε κι κοπροςπονκιζ κε νενκάςςκετε τυ κάκυ κε ανόφελα ςο βρόμικον κε ςο ςτενάχορον τιν

χάταν-ατς απες, αλα ζι αμον άνθροπος κε εγρικα κε τι ζοις το μεκατιρ. Ι ζοι, ντο έζιςεν ι Γαλυςςίχα πριν αςο κολχοζ, φένετιατεν άμοι έναν βαριν κι ανιπόφορον γομαρ, ντο ερύκςεν ας ομίατς άμον έναν άγρεν όρομαν, ταβάρα, ντο εβαςάνιζεν-ατεν κε το κολχοζ εγνέρςεν-ατεν κ'εγυρτάρεπςεν-ατεν απ'ατο το κακον.

Ι Γαλυςςίχα ατόρα εγρίκςεν ντο θα ιπι ζοι κε θελ να ζι, θελ να ζι ςάγίκον κόζμον.

— Ζίςον, ζίςον,—λέγιατεν το νέον το ςοςιαλιςτικον ι ζοι. Ζίςον όχι ςα κόπρια, ςα τςαμύρια κε ςα νενκαςίας όπος απες εζίνες ος ατόρα. Ζίςον για το μεγάλον το κινονικον το όφελος, το οπίον εν κε τεςον το όφελος...

Κι αετς πα ζι ατόρα ι Γαλυςςίχα. Αςέναν ςο μέρος κεςς κεντι τάτινες χτίνια, μυχτερύδια, χοράφια. Κι αςάλο το μέρος αν τεριςόλια τα χτίνια, τα μυχτερύδια κε τα χοράφια τι κολχοζι τάτινες ιν...

Ι διαφορα εν πυ το χοράφνατς εκρέμςεν τα ςινόριαθε, ετράνινεν, επλόθεν αδα κι ακι, εγέντον έναν ατελίοτον πράςινον θάλαςαν, πυ κιματιζ το χοχιν, όνταν φιςάτο τ'άνικςις το ςκυτυλιζμένον τάερόπον... Τ'ομάτις κι χοριζ τεςον το μερτικον, άμα κι πιραζ. Μυτςυρύμκον το χοραφόπον τεςον, τεμον κε τάλινέτερον όλα εταράγαν κι εγένταν έναν απέραντον χοραφ, γομάτον υραζζάι.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ТІМІ 8 к.

ЦЕНА 8 к.